

§ 12 Miljøgodkendelse
af
svineproduktionen
på Løjstrupvej 22, 8870 Langå

Godkendelsesdato den 29. april 2013

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Store Løjstrup, Løjstrupvej 22, 8870 Langå
Matrikel nr.	1a Løjstrup Hgd., Laurbjerg
CVR. nr.	27826636
Ejendoms nr.	17823
Besætningens CHR nr	96 020
Ejer af ejendommen	Kristian Christiansen, Løjstrupvej 22, 8870 Langå
Driftsansvarlig	Kristian Christiansen, Løjstrupvej 22, 8870 Langå
Brugstype	Svinebrug
Skema nummer og versionsnummer	40724 version 5
Godkendelsesbetegnelse	§ 12-godkendelse
Tilsynsmyndighed	Favrskov Kommune
Sagsbehandler	Bente Solsø Dommert
Kvalitetssikret af	Lone Janet Andersen-Lind
Godkendelsens dato	29. april 2013
Næste revurdering	2021

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund for godkendelsen	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Ikke teknisk resumé	5
2. Vilkår for afgørelsen	8
2.1 Gyldighed	8
2.2 Byggeri	8
2.3 Husdyrholdet og staldindretning	8
2.4 Staldteknologi	8
2.5 Ventilation	9
2.6 Fodring	9
2.7 Energi og vandforbrug	9
2.8 Gødningshåndtering.....	10
2.9 Forurening og gener fra husdyrbruget	10
2.10 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning	10
2.11 Driftsforstyrrelser/ uheld og ophør	11
2.12 Egenkontrol og tilsyn.....	11
3. Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold.....	13
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav m.v.	13
3.2 Placering i landskabet.....	14
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift	15
4.1 Husdyrhold og staldindretning	15
4.2 Staldteknologi.....	17
4.3 Ventilation	17
4.4 Fodring	17
4.5 Energi- og vandforbrug	18
4.6 Spildevand og regnvand	19
4.7 Affald og forbrugsstoffer.....	20
4.8 Egenkontrol og dokumentation	22
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld	23
4.10 Husdyrbrugets ophør	25
5. Gødningsproduktion og - håndtering	26
5.1 Gødningstyper og mængder	26
5.2 Håndtering af husdyrgødning.....	27
6. Forurening og gener fra anlægget	30
6.1 Lugt	30
6.2 Fluer og skadedyr	31
6.3 Støj fra anlæg og maskiner	32
6.4 Transport.....	33
6.5 Støv	34
6.6 Lys.....	34
7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø	35
7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	35
7.2 Grundvand	36
7.3 Vandløb og søer.....	38
7.4 Vandoplønde	39
7.5 Ammoniak og natur	43

7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.).....	46
7.8 Konsekvensvurdering.....	46
8. Bedste tilgængelige teknik	48
9. Alternativer	52
10. Generelle forhold	53
10.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget	53
10.2 Meddelelsespligt - arealer og ejerforhold.....	53
10.3 Tilsyn og retsbeskyttelse.....	54
10.4 Revurdering af miljøgodkendelse	54
10.5 Gyldighed	55
10.6 Offentliggørelse	55
10.7 Klagevejledning	57
11. Lovgrundlag, planer og vejledninger	59
Bilag 1: Fosforrisikoanalyse	60
Bilag 2: Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07	64
Bilag 3: Placering af anlægget	66
Bilag 4: Situationsplan.....	67
Bilag 5: Placering af udbringningsarealer	68
Bilag 6: Kort over transportveje for gylle	69
Bilag 7: Ansøgers BAT- redegørelse	70
Bilag 8: Ansøgers beredskabsplan	75
Bilag 9: § 21 høringsvar fra Randers Kommune	81
Bilag 10 Naturvurdering – skema: 40724.....	86

1. Baggrund for godkendelsen

1.1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastsætter de vilkår, der skal gælde for svinebruget på landbrugsejendommen matr. nr. 1a Løjstrup Hgd., Laurbjerg, Løjstrupvej 22, 8870 Laurbjerg.

Godkendelsen er betinget af, at vilkårene overholdes.

Godkendelsen omfatter miljøgodkendelse af anlægget på Løjstrupvej 22 og produktionen med CHR nr. 96020. Miljøgodkendelsen omfatter en godkendelse af alle ejede og forpagtede arealer under den samlede bedrifts CVR nr. 27826636.

Herudover er der indgået aftaler om afsætning af gylle til biogasanlægget OL Bioenergi

Vilkårene i godkendelsen sikrer tilsammen, at udvidelse og drift af husdyrbruget på Løjstrupvej 22 kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af godkendelsen har Favrskov Kommune lavet en miljøteknisk redegørelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Udkastet til miljøgodkendelse er udarbejdet på baggrund af ansøgning nr. 40724, version 5 indsendt den 20. februar 2013.

Miljøgodkendelsen vedrører etablering og drift i forhold til Husdyrgodkendelsesloven. Det er vigtigt at understrege, at tilladelse og godkendelse, der vedrører anden lovgivning, skal indhentes særskilt.

1.2 Ikke teknisk resumé

Ansøgningen

Favrskov Kommune modtog den 27. oktober 2008 en ansøgning om miljøgodkendelse af ejendommen Løjstrupvej 22, 8870 Langå. Der var krav om godkendelse, idet ansøger ønskede, at udvide husdyrholdet fra 270 dyreenheder til 635 dyreenheder. Den 26. januar 2011 ændrede ansøger projektet, i forhold til den første ansøgning. Og da der var tale om en ændring af dyreholdet, blev ansøgningen indsendt i et nyt ansøgningskema. Projektet blev dog ændret igen den 29. maj 2012, hvor den blev reduceret til et dyrehold på 346,5 dyreenheder, der blev indsendt en ændret ansøgning med det reducerede dyrehold i eksisterende stalde.

Produktionen

Det tilladte dyrehold i nudrift er på 680 søer, 18.330 smågrise (7,2-30 kg) og 250 polte (30-107 kg), i alt 249,5 dyreenheder.

Der søges om godkendelse til 810 søer, 28.000 smågrise (7,4-30 kg) og 1.050 slagtesvin/polte (30-107 kg), i alt 346,5 dyreenheder.

Der er samlet set tale om en udvidelse på i alt 97 dyreenheder.

Bygninger og beliggenhed

Anlægget er beliggende syd-øst for Langå.

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med godkendelsen. Udvidelsen af dyreholdet sker i de eksisterende bygninger, ved at der indsættes flere dyr, samt ved etablering af et nyt afsnit med dybstrøelse til slagtesvin, i en eksisterende ladebygning.

Lugt

Anlægget overholder de lovbestemte lugtgenegrænser for kategorierne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 783 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes, at være til gene for omkringboende.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Projektet overholder, det samlede beregnede BAT emissionskrav for ammoniak og fosfor på henholdsvis 3785 kg ammoniak-N pr år og 8511 kg fosfor for anlæggets 346,5 dyreenheder. BAT emissionskravene opfyldes, ved at der er delvist fast gulv, ved at der etableres gyllekøling i de tre største staldafsnit samt ved at der er etableret fast overdækning på de to store gyllebeholdere.

Arealer

Til bedriften hører 213 hektar(ha) ejede og forpagtede udbringningsarealer. Udbringningsarealerne er beliggende inden for en 2 km radius omkring ejendommen.

Dyretryk

Dyretrykket på bedriftens udbringningsarealer ændres ikke, det er 1,4 dyreenheder per hektar i nuddrift og i ansøgt drift.

Natur og Ammoniak

Nærmeste EF-habitatområde er *Bjerre skov og Haslund skov* (nr. 229) og er beliggende 2,7 km nordøst for anlægget samt 2,1 km fra nærmeste udbringningsareal beliggende i Favrskov Kommune.

Nærmeste § 7 område er beliggende 1,3 km sydøst for anlægget.

Der ligger tre § 3 beskyttede vandhuller samt to § 3 beskyttede moser i Favrskov Kommune indenfor 1000 meter fra anlægget - derudover er der en § 3 beskyttet fersk eng i tilknytning til den ene mose.

Der ligger to § 3 beskyttede moser samt en § 3 beskyttet eng i Favrskov Kommune i tilknytning til udbringningsarealerne.

Vandløb og søer

To vandløb med 2 meter bræmme er beliggende i tilknytning til henholdsvis udbringningsareal 5-0 og 40-0. For begge arealer er hældningen mindre end 6 grader ned mod vandløbet.

Flere vandhuller er beliggende i tilknytning til udbringningsarealerne, se skema i bilag 10.

Grundvand

De fleste udbringningsarealer ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), mens de øvrige udbringningsarealer ligger i område med drikkevandsinteresse (OD). De fleste af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde/indsatsområde med hensyn til nitrat".

Der er ikke udarbejdet indsatsplan til beskyttelse af drikkevandet for de områder, hvor udbringningsarealerne ligger.

Hverken anlæg eller udbringningsarealer ligger nær drikkevandsboringer eller -brønde. Nærmeste almene indvinding er Laurbjerg Vandværk, som ikke vurderes at blive påvirket.

Det ansøgte overholder krav til grundvand.

Vandoplande

Alle bedriftens udbringningsarealer ligger inden for oplandet til naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og er omfattet af Forslag til *Vandplan 2010-2015 Randers Fjord*. Arealerne afvander til Randers Fjord dels via Lilleåen og direkte til Gudenåen.

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er beregnet til 49,5 kg N/ha/år for nudrift og 49,5 kg N/ha/år i ansøgt drift. Hvilket svarer til en uændret udvaskning ud af rodzonen. Andelen af det ansøgte projekts udvaskning af kvælstof fra husdyrgødning beregnet i forhold til en tilsvarende planteavlbedrift udgør 43,1 kg N/ha/år. Denne andel udgør totalt set 0,02 % af den gennemsnitlige totale kvælstofudledning til vandoplandet Randers Fjord.

Projektet overholder det maksimale tilladte fosforoverskud på 5,9 kg P/ha/år beregnet ud fra indplacering i fosforklasser. Den maksimale risiko for tab, af fosfor fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget, udgør i alt 4 kg. Dette svarer til 0,2 % af den samlede fosforudledning til vandoplandet Randers Fjord.

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at projektet ikke er i strid med miljømålslovens miljømål eller habitatbekendtgørelsen, idet projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter medfører en øget udvaskning af kvælstof eller øget risiko for tab af fosfor til Randers Fjord.

Høring af Randers Kommune

27,3 hektar af udbringningsarealerne ligger i Randers Kommune. I forbindelse med behandling af sagen er der derfor indhentet en udtalelse herfra. Høringssvaret fra Randers Kommune er vedlagt i bilag 9.

Samlet vurdering

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske ændringer i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer, aftalearealer eller lignende før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

2. Vilkår for afgørelsen

2.1 Gyldighed

- 2.1.1 Udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse. Vilkårene i denne godkendelse, er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug, ved at dyreholdet udvides.
- 2.1.2 Antallet af smågrise i stald ST-134315, antallet af søer i farestalden ST-134316 og antallet af søer i løbedrægtighedsstalden ST-134317 må først øges når gyllekølingen er etableret. Placeringen af de nævnte stalde kan ses i bilag 4.

2.2 Byggeri

- 2.2.1 De to store gyllebeholdere skal være udstyret med teltoverdækning. Teltoverdækningen skal holdes lukket. Det vil sige at åbningen skal lukkes umiddelbart efter omrøring eller pumpning af gylle.

2.3 Husdyrholdet og staldindretning

- 2.3.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Antallet af stipladser (antal dyr på stald af gangen) må ikke overskride det anførte i nedenstående skema..

Navn Staldnummer	Staldtype/gulvtype	Antal dyr	Antal stipladser	Vægt interval	Teknologi	Antal DE
Løbe-kontrolstald ST-134314	Løbe/dr. individuel delvis spaltegulv	270 årsdyr	202			43,97
Smågrise ST-134315	Toklimastald delvis spaltegulv	26.050 pr. år	4007	7,4-30	Gyllekøling 20%	119,18
Diegivendesøer ST-134316	Farestald kassesti Delvis spaltegulv	810 årsdyr	202		Gyllekøling 20%	56,92
Drægtigesøer ST-134317	Løbe/dr. løsgående delvis spaltegulv	540 årsdyr	406		Gyllekøling 20%	87,93
Lille smågrisestald ST-134318	Toklimastald delvis- spaltegulv	1950 pr. år	300	7,4-30		8,92
NY Poltestald ST-134 319	Slagtesvin dybstrø- else	800 pr. år	200	30-107		22,55
Lille poltestald ST-134320	Slagtesvin 25-49% fastgulv	250 pr. år	70	30-107		7,05
						346,51

2.4 Staldteknologi

Gyllekøling

- 2.4.1 Gyllekanalerne i smågrisestalden ST-13415 – i alt 400 m² skal være forsynet med køleslanger. Ligeledes skal gyllekanalerne i drægtighedsstalden ST-134317 og i stalden til diegivende søer ST-134316 - i alt 780 m² - være forsynet med køleslanger. Alle slanger skal forbindes med en varmepumpe.
- 2.4.2 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 77.088 KWh i smågrisestalden og 150.322 KWh i de to sostalde. I alt skal der leveres en årlig køleydelse på mindst 227.410 KWh.
- 2.4.3 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- 2.4.4 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 2.4.5 Vedligeholdelse af anlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 2.4.6 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse

- 2.4.7 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag, varighed, samt iværksatte tiltag til udbedring af systemet.

2.5 Ventilation

- 2.5.1 Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres og justeres jævnligt og mindst i forbindelse med hver tømning af et staldafsnit, for at forebygge lugt- og støjgener, samt spare energi.

2.6 Fodring

- 2.6.1 Ansøger skal være tilmeldt produktionskontrol (effektivitetskontrol).

2.7 Energi og vandforbrug

- 2.7.1 Der skal på ejendommen udarbejdes en energirapport af et energiselskab eller en konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og eventuelle konkrete energispareforslag. Rapporten skal udarbejdes senest to år efter godkendelsen er givet.

2.8 Gødningshåndtering

2.8.1 Ved udbringning af gylle skal der anvendes gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

2.8.2 Alt dybstrøelse skal leveres direkte til biogasanlægget, uden at det først oplagres i markstak.

2.9 Forurening og gener fra husdyrbruget

Støj fra anlæg og maskiner

2.9.1 Svinebrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser, markarbejdet er ikke omfattet:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Fluer, skadedyr og døde dyr

2.9.2 Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Støv

2.9.3 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås

2.10 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning

Udbringningsareal

2.10.1 Der må kun udbringes husdyrgødning på de ejede og forpagtede udbringningsarealer, der er angivet i bilag 5. Udbringningsarealernes størrelse skal dog rettes til efter de lovbestemte arealreduktioner langs vandløb og søer, der følger af Randzonenloven¹, og omkring vandværksboringer, der følger af Samleloven for Grøn Vækst². Der skal inden 1 år efter meddelelsen af denne godkendelse fremsendes en redegørelse for hvordan vilkår 2.10.3 overholdes efter arealreduktionen som følger af Randzonenloven. Redegørelsen skal vedlægges et revideret kort, der viser udbringningsarealernes nye afgrænsninger.

2.10.2 Der må ikke dyrkes i en randzone på 10 meter langs med Nymindeskov Bæk, som løber langs med udbringningsareal 5-0.

¹ Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner. (Trådte i kraft den 1. september 2012)

² Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Samleloven for Grøn vækst initiativer) Lov nr. 553 af 01/06/2011

Kvælstof og fosfor

- 2.10.3 På bedriften må der maksimalt for hvert planår udbringes afgasset gylle på bedriftens ejede og forpagtede arealer med:
- 106,7 kg N/ha (22.735 kg N/213,05 ha)
 - 34,2 kg P/ha (7286 kg P/213,05 ha)
- 2.10.4 Der må derudover ikke modtages anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald fra andre bedrifter til udbringning på arealerne.

Transport af husdyrgødning

- 2.10.5 Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles

2.11 Driftsforstyrrelser/ uheld og ophør

Driftsforstyrrelser/uheld

- 2.11.1 Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112.
- 2.11.2 Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i logbog.
- 2.11.3 Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Ophør

- 2.11.4 Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres indenfor en måned.
- 2.11.5 Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forurenings begrænsende foranstaltninger:
- Alle anlæg skal tømmes og rengøres
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig

2.12 Egenkontrol og tilsyn

- 2.12.1 Et eksemplar af godkendelsen skal til en hver tid være tilgængeligt på landbruget. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold og vilkår.
- 2.12.2 Dokumentation i tilknytning til egenkontrollen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

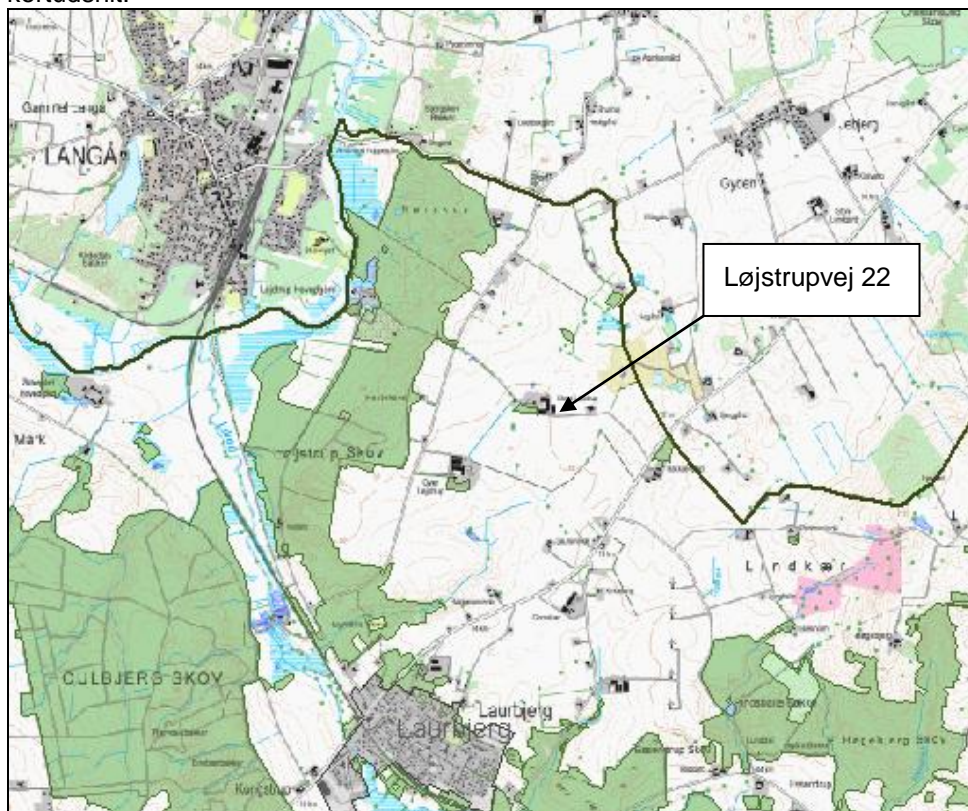
- 2.12.3 Dokumentation for overholdelse af godkendelsens vilkår skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares på husdyrbruget. Den dokumentation, der skal ligge klar til myndighedens gennemgang i forbindelse med miljøtilsyn fremgår af nedenstående egenkontrol vilkår 2.12.4 til 2.12.10.
- 2.12.4 **Besætningens størrelse:**
- antal dyr på årsbasis af henholdsvis søer, smågrise og polte opgjort pr. planperiode (1. august – 31. juli)
 - antal fravænnede smågrise
 - gennemsnitligt vægtinterval for smågrise og polte (indgangs- og afgangsvægt)
 - ovenstående skal vedlægges effektivitetskontroller, samt kvitteringer for modtaget og afsatte dyr, afregninger fra slagteriet eller lignende
- 2.12.5 **Gødning:**
- Gødningsregnskab og ansøgning om støtte efter enkeltbetalingsordningen
- 2.12.6 **Arealer:**
- Ajourførte forpagtningsaftaler
 - Ajourført kontrakt med OL-Biogas
- 2.12.7 **Bortskaffelse af affald**
- Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal der kunne fremvises en samlet registrering i form af en opgørelse af affaldstyper og kvitteringer fra de aftagende firmaer.
- 2.12.8 **El og vandforbrug:**
- Elmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen.
 - Vandmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen. Alle årsager til et markant stigende forbrug skal fremgå af driftsjournalen.
- 2.12.9 **Uheld og driftsforstyrrelser:**
- Ajourført beredskabsplan
 - Logbog over eventuelle uheld og driftsforstyrrelser.
- 2.12.10 **Gyllekøling**
- Registreringen fra datalogger
 - logbogen
 - den skriftlige kontrolaftale
 - de årlige kontrolrapporter
 - øvrige servicereporter

3. Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Anlægget er beliggende ca. 2 km nord-øst for Laurbjerg og ca. 1,5 km syd-øst for Langå. Se nedenstående kortudsnit.

Placering af anlægget. Tyk mørkegrøn streg er kommunegrænsen.

Tabel med afstandskrav efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 19 og 20:

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8	Krav i meter	Afstand i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	700 m til boring på Løjstrupvej 12A
Almene vandforsyningsanlæg	50	1600 m til privat almen vandforsyningsanlæg syd for ejendommen
Vandløb/dræn/sø	15	85 m fra gyllebeholder til sø
Offentlig og privat fællesvej	15	700m til offentligvej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Over 1000 m
Beboelse på samme ejendom	15	40 m til nærmeste eksisterende stald
Nabo-skel	30	188 m til naboskel, matrikel 1x

Kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	1860 m til boligområde i Langå
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign	50	1500 m til rekreativt område i Langå
Nabobeboelse	50	220 m til Hammelvej 150
Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 19 og 20		
Søer og vandløb – gyllebeholder – krav om alarm, vold eller beholderbarriere.	100	85 meter til sø vest for beholderne
Nabobeboelse - krav om fast overdækning af nye gylleholdere	300	280 m til Hammelvej 150
§ 7 natur – Krav om fast overdækning af nye gylleholdere	300	Ca. 2030 meter til overdrev syd-øst for ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der ikke bygges i forbindelse med udvidelsen, er der udelukkende tale om eksisterende bygninger, hvorfor alle afstandskravene er overholdt, bortset fra afstanden til sø og til nabo.

At afstanden til nabo er under 300 meter fra de to nyeste gylleholdere bygget efter 2007, betyder at der er krav om at de to beholdere skal have fast overdækning, hvilket de allerede er udstyret med. For at sikre, at den faste overdækning ikke senere fravælges, er der stillet vilkår om, at der skal være fastoverdækning på beholderne, samt at de skal holdes lukket.

At afstanden til sø, fra den store gyllebeholder placeret længst mod vest, er under 100 meter betyder, at der skal være etableret alarm på gyllebeholderen. Der er derimod ikke krav om at der skal være etableret vold eller beholderbarriere, da beholderen ikke ligger i risikoområde, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19.

Favrskov Kommune vurderer at afstandskravene for anlægget overholdes med de stillede vilkår.

3.2 Placering i landskabet

Miljøteknisk redegørelse

Anlægget ligger i et område der i Kommuneplan 09 er udpeget som udbygningsområde for landbrugsbyggeri. Der er ikke bygge- eller beskyttelseslinjer ved anlægget.

Anlægget ligger desuden udenfor områder med særlige landskabelige eller geologisk interesser. Samt uden for potentielle naturområder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der ikke er tale om nybyggeri, er der ingen bemærkninger til placeringen.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionens størrelse

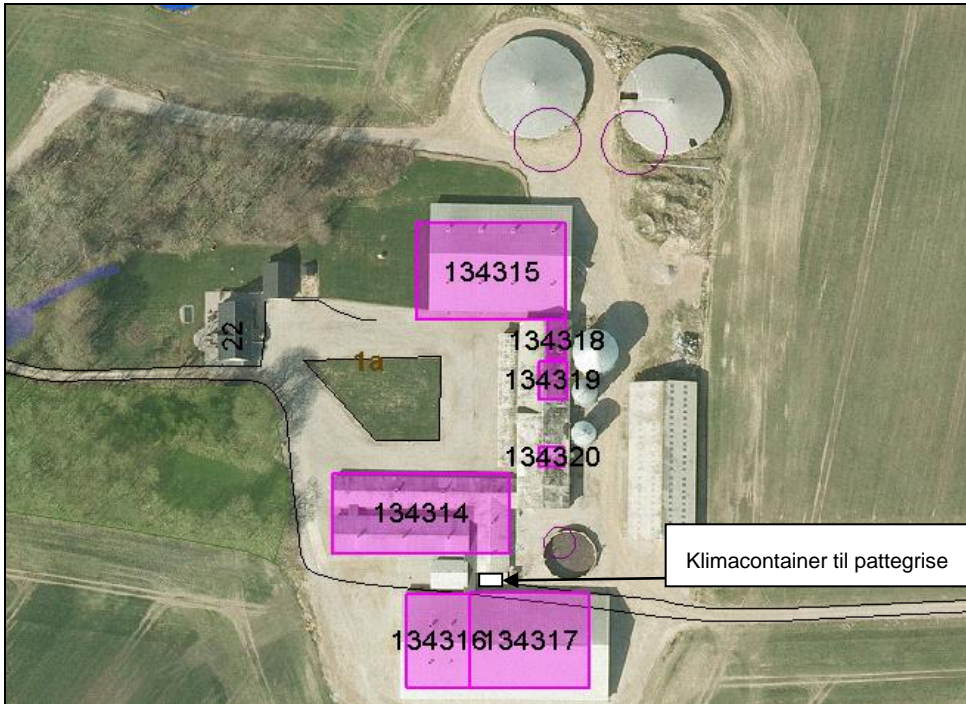
Det tilladte dyrehold i nudrift er 680 årssøer, 250 slagtesvin/polte (30-102 Kg) og 18.330 smågrise (7,2-30 kg) i alt 249,5 dyreenheder.

Det tilladte dyrehold efter udvidelsen er 810 årssøer, 1050 slagtesvin/polte (30-107 Kg) og 28.000 smågrise (7,4-30 kg) i alt 346,5 dyreenheder.

Der er samlet set tale om en udvidelse på i alt 97 dyreenheder.

Tabel med fordeling af dyr på stalde i ansøgt drift

Navn og stald-nummer	Staldtype/gulvtype	Antal dyr	Antal stipladser	Vægt interval	Teknologi	Antal DE
Løbe-kontrolstald ST-134314	Løbe/dr. individuel delvis spaltegulv	270 årssøer	202			43,97
Smågrise ST-134315	To-klimastald delvis spaltegulv	26.050 pr. år	4007	7,4-30	Gyllekøling 20 %	119,18
Diegivende søer ST-134316	Farestald kassesti Delvis spaltegulv	810 årssøer	202		Gyllekøling 20 %	56,92
Drægtige søer ST-134317	Løbe/dr. løsgående delvispaltegulv	540 årssøer	406		Gyllekøling 20 %	87,93
Lille smågrisestald ST-134318	To-klimastald delvispaltegulv	1950 pr. år	300	7,4-30		8,92
NY poltestald ST-134 319	Slagtesvin dybstrøelse	800 pr. år	200	30-107		22,55
Lille poltestald ST-134320	Slagtesvin 25-49 % fastgulv	250 pr. år	70	30-107		7,05
						346,51

Kort over staldafsnitenes placering, med angivelse af staldenes nummer

Fordeling af stipladser

Antal stipladser, er et udtryk for det maksimale antal dyr på stald, på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året, og ikke det fysiske antal stipladser i stalden. Antallet af stipladser benyttes, i kombination med gennemsnitsvægten, til beregning af lugtemission. Det er derfor vigtigt, at der ikke opholder sig flere dyr på stald ad gangen, end antallet af stipladser i tabellen ovenfor angiver, da det er en forudsætning for overholdelse af lugtgenekriteriet.

Staldtyper

Sørne går i løbe/kontrol stald med individuel opstaldning på delvis spaltegulv, derefter flyttes de til drægtighedsstalden, hvor de er løsgående på delvisspaltegulv. I farestalden går de i kassestier, også på delvisspaltegulv. Der udover opstilles en klimacontainer mellem stald 134314 og 134317 som sygestald til pattegrise.

Alle smågrise går i to-klimastald med delvist spaltegulv, grisene er fordelt på to eksisterende staldafsnit.

Poltene er ligeledes fordelt på to staldafsnit, de fleste går på delvist spaltegulv, med 25-49 % fastgulv og en mindre del går på dybstrøelse. Dybstrøelsesstalden etableres i forbindelse med udvidelsen i en del af en eksisterende lade.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med henblik på overholdelse af forudsætningerne for lugtberegningerne, BAT-ammoniakemissionen, er der stillet vilkår om, at dyreholdet på ejendommen skal placeres i de stalde og med de vægtintervaller og stipladser, som er angivet i den miljøtekniske redegørelse. Med det stillede vilkår vurderer Favrskov Kommune, at staldenes indretning og fordeling af dyrene opfylder kravene.

4.2 Staldteknologi - Gyllekøling

Miljøteknisk redegørelse

I de tre stalde hvor der er etableret gyllekøling, nemlig smågrisestalden ST-134315, stalden til diegivende søer ST-134316 og stalden til drægtige søer ST-134317, er gyllesystemet indret med et træk-og-slip system.

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter ammoniak reduktionen, det er valgt at der skal opnås en reduktion i ammoniak fordampningen fra de tre stalde på 20 %.

For at der skal opnås en reduktion i ammoniak fordampning på 20 % skal der gennemsnitlig køles 22 W/m², jævnfør Miljøstyrelsens Teknologiblad *Køling af gylle i stalde til søer og smågrise*. Og da der er nedlagt køleslanger i 400 m² gyllekummer i smågrisestalden ST-134315 og i 780 m² gyllekummer i stalden til diegivende søer ST-134316 og stalden til drægtige søer ST-134317 skal varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst (22W/m² x 400m² x 8760timer/1000) 77.088 KWh i smågrisestalden og (22W/m² x 780m² x 8760 timer/1000) 150.322 KWh i de to sostalde. I alt skal der leveres en årlig køleydelse på mindst 227.410 KWh.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune vurderer, at med de stillede vilkår opnås den ammoniak reducerende effekt som er angivet som virkemiddel. Favrskov Kommune vurderer at gyllekøling er BAT da den udvundne varme kan anvendes på bedriften.

4.3 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Der er etableret fugt-/temperaturstyret undertryksventilation som altid kun kører, med det minimale behov. Ventilationen er frekvensstyret på såvel eksisterende som ny ventilation, således at omdrejningerne nedsættes i stedet for at åbne spjæld – dette nedsætter energiforbruget, når anlægget kører med mindre end max. ventilation. Ventilatorer og rør rengøres ved holdskift, dette sikrer, at der ikke bruges unødigt meget energi pga. modstand fra støv og skidt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er BAT i forhold til management og energiforbrug at vedligeholde og rengøre ventilationsanlægget. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt. Der er derfor stillet vilkår til rengøring og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Med det stillede vilkår vurderer Favrskov Kommune, at ventilationen på ejendommen er etableret og drives hensigtsmæssigt.

4.4 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Foderet optimeres efter grisenes næringsstofbehov for at undgå overforsyning, der vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres – og dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem avlsarbejde (bedre genetik for grisene og bedre

fordøjelighed af foderet), og dels ved at syntetiske aminosyrer tilsættes i stedet for råvarer med højt proteinindhold, hvorved proteinindholdet generelt sænkes.

Foder, tilvækst, dyr ind og dyr ud af ejendommen styres vha. Agrosoft-programmet, som ajourføres via PDA-registreringer i stalden dagligt. Bl.a. således, at der kun bruges nøjagtig den mængde foder og de mineraler, dyrene har brug for. Og således, at der ikke sker overforsyning med foder, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Ejendommen dyrker hovedparten af det korn, der bruges til foder. Foderet blandes med indkøbt sojaskrå, fiskeemel, fedt og mineralforblending. Der foretages analyse af kornet, når der er høstet, ligesom der er lavet analyser af de indkøbte fodermidler, der skal blandes i kornet. Analyserne foretages for at sikre optimal fodring og ensartethed. Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent.

Der anvendes fasefodring til søer, smågrisene og polte, som tildeler den enkelte dyregruppe/vægtklasse den nødvendige andel protein og fosfor.

Foderanlægget vil blive eftersat og justeret jævnlige, og vil en gang om året blive eftersat af en servicetekniker.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ansøger har valgt ikke at benytte fodring som virkemiddel til opnåelse af BAT-emissionskravet for ammoniak eller fosfor, men har overholdt BAT-kravet med andre midler.

Favrskov Kommune vurderer, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår lever op til BAT for fodring. I det ansøger tilpasser foderets næringsstoffer til dyrenes behov, ved hjælp af styresystemet Agrosoft-programmet, samt ved at benytte fasefodring og benytte hjemmedyrket korn med et højt naturligt fytase indhold. Der er stillet vilkår om, at ejendommen skal være tilmeldt effektivitetskontrol.

4.5 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Energiforbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Efter udvidelsen vil stigningen i elforbruget være på 75.000 kWh per år fra 150.000 til 225.000 kWh. Forbruget af brændstof er 4.000 L diesel og vil forblive det samme efter udvidelsen, da det er den lokale maskinstation, der driver markbruget.

Der er intet forbrug af fyringsolie eller anden form for brændsel, da gyllekøling varmer stalde samt beboelsen op.

Energibesparende foranstaltning

Ansøger har oplyst følgende:

Der bliver etableret gyllekøling i sostaldene og smågrisealdene. Gyllekøling nedsætter ammoniakfordampningen men opvarmer ligeså stuehuset samt bliver brugt til gulvvarme i farestalden. Derudover vil der være rumvarme i smågrisealdene.

Vandforbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Forbrug af drikkevand på ejendommen er på nuværende tidspunkt på 5.884 m³/år fremover vil forbruget være på ca. 9.315 m³/år.

Forbruget af vand til vask af stald (vaskerobot) er på nuværende tidspunkt 990 m³/år, fremover forventes forbruget at være 1.200 m³/år. Der er intet forbrug af vand til vask af markredskaber/maskiner, da alt markdriften udføres af den lokale maskinstation.

Vandbesparende foranstaltninger

Ansøger har oplyst følgende:

Der er opsamling under alle drikkenipler, så der ikke sker unødigt spild af vand.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at det er vigtigt at overvåge ressourceforbruget med henblik på en løbende nedbringelse. Derfor er der stillet vilkår til registrering af el- og vandforbruget. Kommunen vurderer endvidere, at det er vigtigt, at få en energikonsulent til at gennemgå ejendommens nuværende og planlagte energiforbrug, med henblik på at finde mulige energibesparende foranstaltninger. Der stilles derfor vilkår om, at der skal udarbejdes en energirapport.

Favrskov Kommune gør opmærksom på, at Standard DS/EN1717 om tilbageløbssikring (Rørcenteranvisning 015) skal følges.

Favrskov Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til registrering og minimering af vand- og energiforbruget sikres, at ressourceforbruget er mindst muligt for denne driftstype.

4.6 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Kristian Christiansen har en vaskerobot der klarer al vask af stalde. Farestald og klimastald vaskes hver uge. Kristian Christiansen oplyser at vaskerobotten på årsbasis kører i ca. 1000 timer før udvidelsen. Derfor anslås den årlige mængde spildevand fra vask af stalde, at udgøre 990 m³ før udvidelsen. Efter udvidelsen forventes robotten at skulle køre i yderligere ca. 500 timer. Anslået årlig mængde spildevand fra vask af stalde efter udvidelsen forventes derfor at udgøre ca. 1.200 m³. Dette er medregnet i kapacitetsberegninger for gyllebeholderne.

Der er ingen markredskaber der vaskes på bedriften idet maskinstationen tager sig af al markdrift. Dette ændres ikke ved udvidelsen.

Fra stuehuset ledes spildevandet mod nord-vest til septiktank med nedsivning.

Sanitet spildevand fra driftsbygninger (i alt tre toiletter, hvoraf de to nyere benyttes, ledes ligeledes til septiktank). Den årlige spildevandsmængde svarende til 3,5 person ækvivalent. I den fremtidige drift forventes det at være uændret.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I forbindelse med udvidelsen, sker der kun ændringer af spildevandsforholdene omkring vask af stalde, hvilket medfører at mængden af spildevand fra vask af stalde øges. Den øgede mængde ledes til gyllebeholder. Det er beregnet, at der er tilstrækkelig kapacitet i gyllebeholderne til at rumme det ekstra spildevand.

Vedrørende vask af maskiner, sanitært spildevand og tag- og overfladevand sker der ikke ændringer i forbindelse med udvidelsen, der er derfor ikke bemærkninger til dette.

4.7 Affald og forbrugsstoffer

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA efter behov, dog maks. efter 1 1/2 døgn. Indtil afhentning opbevares dyrene i 2 containere eller under kadaverkappe. Dyrene kan ikke ses fra vejen indtil afhentning, idet containerne står skjult bag et lille krat ved markvejen.

Fast affald

Ansøger har oplyst følgende:

Kristian Christiansen har en aftale med Miljø-Team (Århus / Randers). Der er placeret en container i foderladens (400 L), og i den må alt affald komme, både emballage fra medicin, katetre, pap, papir og flamingo. Der er ingen påbud om sortering af affald. Containeren tømmes hver 14. dag.

Olie- og kemikalieaffald

Ansøger har oplyst følgende:

Da al markdrift udføres af maskinstationen opbevares der ikke kemikalier på ejendommen.

Tankanlæg til dieselolie, 1.000 L, opbevares i foderladens sydlige ende. Den årlige mængde af dieselolie er på nuværende tidspunkt 4.000 L og forventes ikke at stige efter den planlagte udvidelse.

Spildolie (meget begrænset mængde fra olieskift af 1 traktor) opbevares i en tønde i foderladens sydlige ende og bortskaffes efter gældende regler. I foderladens opbevares også motorolie.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring

Opbevaring af affald

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

Farligt affald som skal opbevares i egnede og tætte beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærkede med angivelse af indhold. Beholdere med farligt affald skal opbevares på en tæt bund, der er uigennemtrængeligt. Fliser, SF-sten og lignende belægninger er ikke tætte belægninger.

Oplagspladsen for farligt affald skal være indrettet således, at flydende olier og kemikalier ved spild eller uheld kan tilbageholdes i en mængde svarende til den største beholders volumen – det vil sige at affaldet ikke må kunne løbe i kloaksystemet eller ud på jord. Opbevaringspladsen skal være sikret mod påkørsel og være aflåst efter arbejdsophør. Udendørs oplagspladser skal være overdækkede og afskærmet mod nedbør og smeltevand.

Farligt affald må ikke fortyndes eller blandes med andre kategorier af farligt affald, eller blandes med ikke-farligt affald. Derfor skal de enkelte fraktioner opbevares sorteret.

Ejendommens spildolie opbevares i tønde i foderladen. Olien skal opbevares som beskrevet ovenfor. Der ud over gøres opmærksom på, jævnfør ovenstående, at andet farligt affald ikke må afleveres sammenblandet i affaldscontainer sammen med eksempelvis brandbart og genanvendeligt affald.

Opbevaring af olie

Olietanke er omfattet af bestemmelserne i den til enhver tid gældende *Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines*. Nedgravede olietanke skal sløjfes inden for de tidsfrister, der er angivet i bekendtgørelsen. Tanke, hvis fabrikations år ikke er kendt, skulle have været sløjfet senest d. 31. august 2008.

Dieselolietanken i laden er fra 1998, med printet fabrikations år, olien opbevares dermed i en lovlig tank.

Bortskaffelse og mængder

Bedriften skal følge de til enhver tids gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune, for tiden *Affaldsregulativ for erhvervsaffald*.

Erhvervsvirksomheder, herunder landbrug, har pligt til at sortere affaldet fra virksomheden i følgende typer:

- Genanvendeligt affald
- Forbrændingseget affald
- Lossepladsaffald/deponi
- Dagrenovationslignende affald
- Bygge- og anlægsaffald
- Farligt affald
- Affald fra elektrisk og elektronisk udstyr
- Klinisk risikoaffald

Herud over skal animalsk affald opbevares og afhændes separat, jævnfør Fødevarerstyrelsens regler.

Fast affald

Ansøger har oplyst, at alt fast affald opbevares i container som afhentes af Miljø-Team. Der gøres opmærksom på, at der ikke må afleveres affald som kan kategoriseres om farligt affald eller klinisk risikoaffald i containeren

Farligt affald

Favrskov Kommune har ingen indsamlingsordning for *farligt affald*, men en anvisningsordning. Der er for øjeblikket ingen modtagestationer for farligt affald i Favrskov Kommune. I øjeblikke anvises farligt affald derfor til:

Modtagestation for Farligt Affald, Ølstedvej 36, 8200 Århus N i Århus Kommune.

I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg, der er godkendt til modtagelse af de forskellige affaldstyper. Transportøren skal være registreret i miljøstyrelsens affaldsregister.

På de kommunale genbrugspladser for private i Hammel, Hvorslev, Hadsten og Hinnerup må erhvervsvirksomheder mod betaling aflevere mindre mængder affald. Erhvervsvirksomheder skal dog være tilmeldt ordningen hos Favrskov Forsyning for at have tilladelse til at levere farligt affald til de kommunale genbrugspladser. Den enkelte virksomhed må maksimalt aflevere 200 kg *farligt affald* om året på genbrugspladserne.

Dette gælder dog ikke alt farligt affald. Ikke-genanvendeligt PVC-affald, skal for eksempel afleveres til deponi på Feltengård Losseplads.

Virksomheden er forpligtiget til selv at holde sig ajour med eventuelle ændringer i de gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune. Se eventuelt kommunens hjemmeside eller kontakt forvaltningen.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald må ikke afleveres på genbrugspladserne eller i affaldscontainer. Derimod har Favrskov Kommune en indsamlingsordning for *klinisk risikoaffald*, som større landbrug skal være tilmeldt. Klinisk risikoaffald er f.eks. brugte kanyler, medicinrester, engangssprøjter og skalpeller.

Animalsk affald

Animalsk affald herunder døde dyr, skal opbevares efter Fødevarestyrelsen regler – det vil sige i kølecontainer eller under kadaverkappe eller lignende, og placeres et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for ådselædende dyr.

Opbevaringsstedet for animalsk affald skal placeres i skyggefuldt og således placeringen ikke er synlig fra vejen eller til gene for naboer. Opbevaringen af døde dyr må ikke give anledning til uhygiejniske forhold, lugt- eller fluegener hos de omkringboende.

Konklusion

Der er stillet vilkår om at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt, via kvitteringer fra aftagere af affald.

Kommunen vurderer, at affaldet opbevares og afhændes på forsvarlig vis, når det sikres at farligt affald, klinisk risikoaffald og naturligvis animalsk affald opbevares og afhændes jævnfør ovenstående.

4.8 Egenkontrol og dokumentation

Kommunens bemærkninger og vurdering

Egenkontrollen skal primært sikre, at der føres logbog med alle relevante parametre af betydning for overholdelse af de forudsætninger, der ligger til grund for godkendelsen, tilsynsmyndighedens kontrol af godkendelsens vilkår.

I vilkår om egenkontrol fremgår det, hvilken dokumentation, der skal være til rådighed i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Vilkår for egenkontrol understøtter primært andre stillede vilkår i godkendelsen.

Egenkontrol og overvågning af miljøparametre og emissioner indgår, som en del af i IPPC-direktivets krav til IPPC-pligtige virksomheder. Vilkårene under egenkontrollen er derfor en vigtig del af godkendelsen.

4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende vedrørende uheld:

Mulige uheld

Der er risiko for uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af husdyrgødning, fagligt affald og brændstof.

Der er risiko for sprængning eller revnedannelse i gyllebeholdere efter de har fået en vis alder. Den lille gyllebeholder vest for foderladen, som Kristian Christiansen bruger til rågylle, er opført i 1987 og har gennemgået 10 – års beholderkontrol i 2007 uden anmærkninger.

Gyllen udbringes af maskinstation med gyllevogn på 20 tons, hvorpå der er monteret selvsugende fjernstyret pumpe, der kan betjenes fra traktorførerhuset, her vil der være en risiko for spild og overfyldning.

Diesel opbevares i tank opstillet indenfor porten i foderladen, der har betongulv. Ved påfyldning er der risiko for spild og overfyldning. Der er minimal risiko for påkørsel af tanken. Eventuelt spild suges op fra betongulvet med sugende materiale (kattegrus eller savsmuld) som efterfølgende deponeres i containeren der afhentes af Miljø-Team.

Spildolie opbevares i jerntromler opstillet i det nordvestlige hjørne i foderladen, der har betongulv. Der er risiko for spild ved påfyldning af jerntromlerne. Eventuelt spild suges op fra betongulvet med sugende materiale (kattegrus eller savsmuld) som efterfølgende deponeres i containeren der afhentes af Miljø-Team

Tiltag til minimering af risiko for uheld

Alarmanlæg på samtlige staldafsnit (temperatur- og elsvigt alarm).

For at undgå spild og uheld i forbindelse med tømning af gyllebeholder, anvendes der en gyllevogn med pumpetårn. Ved at placere pumpetårnet på gyllevognen i stedet for på selve beholderen, undgår man risiko for udslip ved fejl på pumpen.

Fra den lille gyllebeholder fra 1987 er der under jorden en rørledning over til Green Farm Biogasanlæg, hvor der leveres rågylle, som kommer tilbage i de store gyllebeholdere i afgasset form.

Aktiveres pumpen bliver gyllen pumpet direkte over til Green Farm Biogasanlæg. Hvis de hos Green Farm Biogasanlæg har lukket rørledningen sker der ingenting. Der vil ikke ske udslip fra den lille gyllebeholder af den grund.

Der er ingen pumpe på de to eksisterende og planlagte gyllebeholdere på bedriftens sydside, som kan aktiveres ved fejl eller uheld.

Generelt.

Medarbejder er instrueret.

At instruktionsbøger er tilgængelige.

At skiltning er i orden.

At maskiner og bygninger efterses og vedligeholdes.

At der generelt holdes ryddeligt.

Marksprøjtning.

Foretages af den lokale maskinstation – medarbejderne på bedriften håndterer ikke pesticider og kemikalier.

At kemikalier opbevares og bruges korrekt.

At sprøjteføreren er uddannet.

At afstande til vandløb overholdes.

At der ikke sker tilbageløb ved påfyldning af sprøjte.

Gylleanlæg.

For at minimere risiko for uheld, er der kun tilsluttet strøm til gyllepumpen når den er i brug. Overløb kan kun forekomme, hvis den ansvarlige glemmer at holde øje.

Brand.

Pas på ved varmt arbejde (svejsning, skæring, vinkelsliber mv.)

Der skal være klare sikkerhedsregler og opsyn efter arbejdet ophør: Sørg for:

- At arbejdsstedet er rent og ryddeligt.
- At gulvet er fugtigt.
- At brandbare genstande er fjernet eller dækket til.
- At håndildslukkere er på stedet.
- At arbejdsredskaberne er i orden.
- At arbejdsstedet jævnligt kontrolleres i timerne efter arbejdets afslutning.
- At der er en brandvagt, også i pauser.

Minimering af gene og forurening ved uheld

I foderladen står der traktor og big baller som kan køres ud og standse spredning af gylle ved udslip.

Nødopluk på vinduer i nogle staldafsnit, nødopluk på loftventiler i de andre afsnit. Batteridrevet, udløses ved temperaturalarm.

Pumpetårn på gyllevogn for at hindre udslip fra gylletank.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.

Favrskov Kommune vurderer, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Af beredskabsplanen skal telefonnumre til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld være nedskrevet. Beredskabsplanen skal indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, kemikalier, driftsmateriel, strømsvigt og brand. Beredskabsplanen skal endvidere indeholde et kort over udbringningsarealer, dræn, brønde og boringer.

Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal være lettilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.

I tilfælde af uheld skal disse noteres i særskilt logbog, jævnfør vilkår for egenkontrol, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at der er taget højde for mulige driftsforstyrrelser og uheld på anlægget, ved at der ikke er fast monterede gyllepumper, men gyllevogn med sugepumpe, at der ikke vaskes eller påfyldes pesticider på anlægget, at der er alarm på gyllebeholderen ved pludselig fald i indholdet, og at der er planlagt tiltag, hvis der sker uheld på ejendommen.

4.10 Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes foranstaltninger til at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold. Ejer er forpligtiget til at sikre sig, at stedet efterlades i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Der skal eksempelvis, som minimum foretages følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, fortanke og gylletanke skal tømmes og rengøres for rester af husdyrgødning.
- Alle oplag af diesel, olie og kemikalier skal tømmes og bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Favrskov Kommune.
- Alt olie- og kemikalieaffald, medicinrester, samt fast affald skal bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Favrskov Kommune.

Ophør af Fjerkræ- og svinebrug godkendt efter § 12 *stk. 1* er desuden omfattet af særlige ophørsbestemmelser i § 38 i Lov om forurennet jord, om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening. Det betyder, at ved hel eller delvist ophør til under § 12 *stk. 1* grænsen skal driftsherren give meddelelse om neddrøsing/ophør til kommunen og komme med et oplæg til undersøgelse af jord og grundvand.

5. Gødningproduktion og - håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Miljøteknisk redegørelse

Bedriftens produktioner

Ansøger har kun dyrehold på Løjstrupvej 22.

I nudrift er det godkendte dyrehold på 249,53 dyreenheder, hvilket er det tilladte dyrehold i VVM-screeningsafgørelse fra 23. juni 2006.

I ansøgt drift øges det godkendte dyrehold til 346,51 dyreenheder.

Bedriftens gødningsregnskab

Nudrift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret gylle på Løjstrupvej 22	+23.222	+6.335	+249,5
Afsat gylle til biogasanlæg	-23.222	-6.336	-249,5
Tilført gylle fra biogasanlæg	+22.735	+6.025	+298,0
Total til udbringning	=22.735	=6.025	=298,0

Ansøgt drift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret gylle på Løjstrupvej 22	+30.601	+8062	+323,9
Produceret dybstrøelse på Løjstrupvej 22	+1.550	+499	+22,5
Afsat gylle til biogasanlæg	-30.600	-8062	-323,9
Afsat dybstrøelse til biogasanlæg	-1.550	-499	-22,5
Tilført gylle fra biogasanlæg	+22.735	+6.025	+298,0
Total til udbringning	=22.735	=6.025	=298,50

Den totale mængde husdyrgødning til udbringning svarer til 298,5 dyreenheder med 22.735 kg kvælstof og 6.025 kg fosfor.

I nudrift afsættes al gyllen til biogasanlægget på Løjstrupvej 12, via en rørledning. Der modtages ligeledes afgasset gylle tilbage fra biogasanlægget via rørføring. I den returnerede gylle er der lidt mere kvælstof og fosfor. Det er beregnet, at der afsættes 249,5 dyreenheder gylle og angivet, at der modtages 298 dyreenheder gylle. I den afsatte gylle er der 93 kg kvælstof pr. dyreenhed og i den returnerede gylle er det beregnet at der er 76 kg kvælstof pr. dyreenhed.

I ansøgt drift afsættes al gyllen og dybstrøelse til biogasanlægget, og ca. to tredjedele af næringsstofmængden tages retur. Resten aftages af biogasanlægget.

Dyretryk:

Dyretrykket er i nudrift beregnet til 1,4 dyreenheder pr. hektar, og det er uændret i ansøgt drift, og derfor fortsat beregnet til 1,4 dyreenheder pr. hektar.

5.2 Håndtering af husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen modtager alt den afgassede gylle fra OL-Bioenergi, men opbevarer kun den gylle som skal udbringes på ejendommens arealer. Den øvrige afgassede gylle fra Biogasanlægget, som skal udbringes på andre ejendomme, afhentes fra en af de store gyllebeholdere som er udlejet til biogasanlægget. Beholderen modtager afgasset gylle via rørføring fra Biogasanlægget.

Tabel med opgørelse af beholderkapacitet af gylle

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Over-Dækning	Pumpe-system
Gyllebeholder (udlejet til OL-Bioenergi)	La-90393	2007	4000	Teltoverdækning	Ingen fast pumpe
Gyllebeholder	LA-90394	2007	4000	Teltoverdækning	Ingen fast pumpe
Lille gyllebeholder	LA-90395	1987	840	Naturligt flydelag	Fast pumpe forbundet med rørføring til biogasanlæg
I alt			8840		

Dybstrøelse

Dybstrøelsen afsættes direkte til biogasanlægget ved udmugning, der skal derfor ikke ske opbevaring af dybstrøelse på ejendommen.

Opbevaringskapacitet

Ansøger har beregnet at gylle- og vaskevandsproduktionen er cirka 8546 m³ gylle per år, heraf afsættes alt til biogasanlægget, og ca. 2/3 af næringsstofferne tages retur. Den returnerede afgassede gylle har en ændret næringsstofkoncentration, og fylder ca. 2/3 af det oprindelige. Der er i alt 8840 m³ beholderkapacitet på ejendommen, heraf råder ejendommen selv over de 4840 m³. Dette svarer til en opbevaringskapacitet på ca. 9 måneder.

Påfyldning af gylle

Påfyldning af gyllevogn foregår med gyllevogn med pumpeårn, der kan betjenes fra traktorførerhuset.

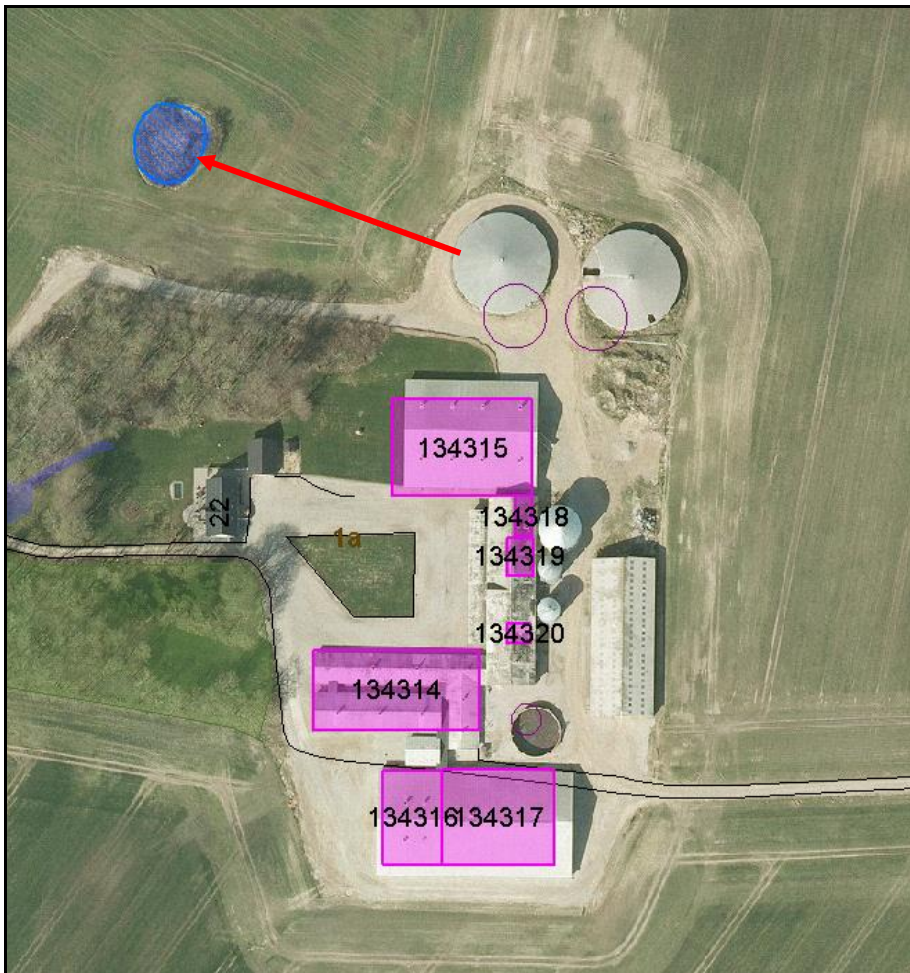
Rørføring til biogasanlæg

Fra den lille gyllebeholder er der under jorden en ca. 600 meter lang rørledning over til biogasanlægget på Løjstrupvej 12. Rørledningen er lavet med 160 mm rør. Den afgassede gylle føres tilbage til en af de store gyllebeholdere i en anden rørledning (90 mm). Den store gyllebeholder er udstyret med en sugestuds, hvorfra der kan hentes gylle til øvrige aftagere af afgasset gylle.

Placering af gyllebeholder

De to store gyllebeholdere er placeret nord for staldene, og den lille beholder ligger placeret mellem staldbygningerne. Den store beholder, som ligger længst mod vest, er placeret 85 meter fra en mindre sø, vest

for beholderen, og der er et fald til søen på under 6 grader, nemlig ca. 1 grad. Det betyder, jævnfør § 19 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, at der skal være etableret en alarm på gyllebeholderen, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen, og meddele dette elektronisk til driftsherren. Der er ikke krav om alarm til de to øvrige gyllebeholdere, da de ligger længere væk end 100 meter fra sø og vandløb. De ligger desuden ikke placeret således, at der er en hældning på over 6 grader til sø eller vandløb.

Kortudsnit som viser placeringen af gyllebeholder i forhold til sø

Overdækning

På de to store gyllebeholdere er der fastoverdækning i form af teltdug, hvilket er et krav, da gyllebeholderne er opført indenfor 300 meter fra nærmeste nabo. Der er ikke fast overdækning på den lille beholder, men den er dækket af et naturligt flydelag, som der føres logbog over.

Beholderkontrol

De to største gyllebeholdere har endnu ikke fået foretaget 10-års beholderkontrol, da de først er bygget i 2007. Den lille beholder har gennemgået 10-års beholderkontrol i 2007 uden anmærkninger. Beholderne vil fortsat få foretaget de lovpligtige 10-års beholderkontrol.

Udbringningsteknik

Gyllen udbringes med slæbeslæger i afgrøder eller nedfældes i sort jord, forud for etablering af vårsæd, og i græs.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Favrskov Kommune vurderer at gødningshåndteringen følger lovgivningen. Den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet. Overpumpning af gylle sker med pumpetårn med returløb, som mindsker risikoen for spild. Gyllebeholderne er overdækket, som krævet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og beholderne kontrolleres af 10-års beholderkontrollen, samt er sikret med gyllealarm for at reducere skader ved uheld, som krævet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Endelig udbringes den afgassede gylle efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Det er ikke et krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen, at der skal benyttes gyllevogn med pumpetårn med returløb eller at gyllebeholderen en gang om året skal tømmes, med henblik på inspektion, hvorfor der stilles vilkår til dette. Derudover er der stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan, som beskriver hvad der skal gøres ved eventuelle miljøbelastende uheld, eksempelvis brud på gyllebeholder.

6. Forurening og gener fra anlægget

6.1 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

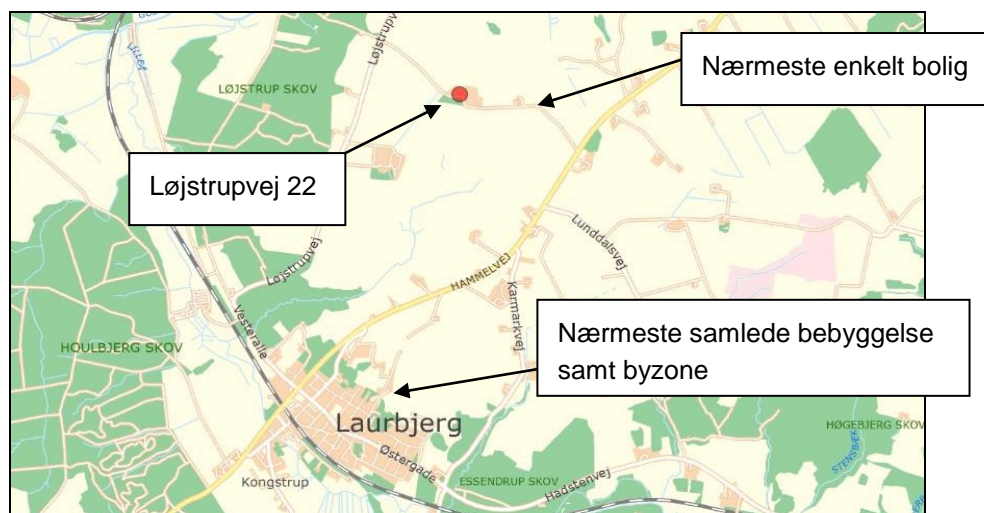
Lugtemissionen er beregnet i IT-ansøgningssystemet: www.husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger af antal og typer af husdyr, valg af staldsystem, og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Der er til beregningen anvendt følgende forudsætninger.

Tablet med forudsætningerne for lugtberegningen

Staldnavn	Staldtype/gulvtype	Antal dyr	Antal stipladser	Gennemsnitsvægt
Løbe-kontrolstald ST-134314	Løbe/drægtigheds søer, individuel opstaldning delvis spaltegulv	270	202	220 kg
Smågrise ST-134315	Smågrise, To-klimastald med delvis spaltegulv	26.050	4007	18,7 kg
Diegivendesøer ST-134316	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	810	202	220 kg
Drægtigesøer ST-134317	Løbe/drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	540	406	220 kg
Lille smågrise-stald ST-134318	Smågrise, To-klimastald, Delvis spaltegulv	1950	300	18,7 kg
NY Poltestald ST-134 319	Slagtesvin, dybstrøelse	800	200	68,5 kg
Lille poltestald ST-134320	Slagtesvin, 25-49 % fastgulv	250	70	68,6 kg

Husdyrbruget er placeret i landzone og er placeret, med ca. 267 meter fra stald til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Hammelvej 150), der ligger øst for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Laurbjerg, som er beliggende ca. 2000 meter syd for ejendommens anlæg. Nærmeste byzone er også Laurbjerg.

Kort med placering af nærmeste enkelt bolig, samlede bebyggelse og byzone.

Der er ikke andre husdyrbrug med over 75 dyreenheder inden for 100 meter fra nærmeste enkeltbolig. Der er ligeledes ikke husdyrbrug med over 75 dyreenheder inden for 300 meter fra nærmeste samlede bebyggelse eller byzone. Yderligere husdyrbrug ville have øget lugtgeneafstanden med 10 %.

Tabel med resultat af beregning af lugtgeneafstande.

Område	Geneafstand	Afstand til nærmeste stald	Er genekriteriet overholdt?
Byzone	552 meter	2049	Ja
Samlet bebyggelse	393 meter	1985	Ja
Enkeltbolig	174 meter	267	Ja

Tabellen herover viser resultatet af de beregnede lugtgeneafstande foretaget i IT-ansøgningssystemet: www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtgeneafstanden er angivet i forhold til et beregnet lugtcentrum, i forhold til de omkringliggende beboelser.

Af beregningen fremgår det, at genekriteriet er overholdt for byzone, samlet bebyggelse og nærmeste beboelse. Nærmeste beboelse skal være beboelse uden landbrugspligt, og ikke ejet af ansøger selv.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 783 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes, at være til gene for omkringboende. Omboende indenfor konsekvensområdet høres inden afgørelsen godkendes.

Ud over lugt fra anlægget vil der forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og reguleres via de generelle bestemmelser i *husdyrgødningsbekendtgørelsen*.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lugtberegningerne viser, at lovens lugtgeneafstande er overholdt. Favrskov Kommune vurderer derfor, at anlægget ikke vil være til væsentlig gene for omboende.

Lugtberegningerne forudsætter at dyrene er fordelt i de staldafsnit, og med det angivne antal dyr på stald af gangen (stipladser), som angivet ovenfor. Denne fordeling skal derfor overholdes, hvilket der er stillet vilkår om. Lugtbidraget fra staldene skal altid begrænses ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.

Omrøring af gylle, udpumpning til gylleanlæg samt udbringning af husdyrgødning skal ske med størst mulig hensyn til omkringboende. Efter omrøring af den lille gyllebeholder som ikke har fast overdækning, skal der snarest og indenfor 7 døgn efter omrøringen sikres et stabilt flydelag.

6.2 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende om fluer og rotter:

Fluer

Omhyggelig rengøring af staldene og anvendelse af rovfluer.

Rotter

Der er kontrakt med Mortalin om 4 årlige besøg vedr. rottebekæmpelse. Der er opstillet autoriserede kasser med rottegift til bekæmpelse af rotter.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse vil ofte være nødvendig. Favrskov kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer skal ske efter de retningslinjer, der anbefales af Statens Skadedyrs laboratorium, hvorfor der er stillet vilkår om dette. Anbefalingerne opdateres løbende og det er ejers ansvar, at holde sig ajour med de opdaterede anvisninger.

Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Tilhold af rotter forebygges ved at rydde op udendørs, så der ikke er mulighed for at rotter kan bygge rede. Forebyggelse sker desuden ved at opbevare døde dyr utilgængelig for rotter, samt fjerne korn- og foderspild så der ikke er mulighed for at rotter kan finde føde.

Det vurderes, at ejendommen overholder de gældende regler og anvisninger for skadedyr.

6.3 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Beskrivelse af støjkloder

Der er på nuværende tidspunkt støj fra blæsning af foder ind i siloerne – det har dog aldrig givet anledning til naboklager. I forbindelse med udvidelsen vil ansøger lave en korngrav og tippe foderet og dermed minimere støjgenerne betydeligt.

På nuværende tidspunkt modtager ansøger foder en gang om måneden. Efter udvidelsen vil det blive to gange.

Der forventes støj fra transporter. Efter udvidelsen forventes der en minimal stigning af transporter.

Driftsperiode for støjkloder

<u>Støjkilde</u>	<u>driftsperiode</u>
Ventilatorerne	00.00 – 24.00
Afhentning og levering af dyr	11.00 – 13.00 en gang om ugen.
Levering af foder	30 min. hver mdr. ved indblæsning
Levering af foder efter udvidelsen	15 min. hver mdr. ved tipping

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at svinebruget skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984³. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land. Der er derfor stillet vilkår om at disse støjgrænser skal overholdes. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

³ Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra november 1984.

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbruget vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Hvis bedriften alligevel giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som efter godkendelse af kommunen skal gennemføres.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger har oplyst følgende:

Transport-ruter er vist i bilag 6, der vil ske en stigning i antallet af transporter, dog vurderes det, at det ikke vil give anledning til øget støjbelastning. Tidsrummet af transporter vil primært ske i tidsrummet mellem 06.00 og 18.00, dog kan der i høstperioder ske transport i aftentimerne.

Stort set alle transporter foregår via udkørslen til Hammelvej og Løjstrupvej. Dog sker ca. 1/3 af gylletransporterne af markveje så der undgås offentligt vej.

Det er maskinstationen der varetager al gylletransport. Transport af gylle foregår i gyllevogn på 20 ton, for at minimere gener for omkringboende, og for hovedpartens vedkommende i en afgrænset periode i marts-april måned og i et begrænset omfang i efteråret. Udbringningen sker efter gældende lovgivning og efter reglerne for godt landmandskab. Det vil sige, at der tages hensyn til vindretning, lokale arrangementer, og så vidt muligt bringes der kun gylle ud mandag til torsdag.

Fra den lille gyllebeholder bygget i 1987 er der under jorden en rørledning over til Biogasanlægget, hvor der leveres rågylle, som kommer tilbage i de store gyllebeholdere i afgasset form.

Transporter med:	Nudrift, Antal pr. år	Udvidelse, Antal pr. år
Afhentning af dyr til slagt	26	26
Afhentning af smågrise	52	52
Levering af polte	-	-
Levering af fodermidler	24	24
Døde dyr	52	52
Gylle i 27 tons gyllevogn *	139	166
Brændstof	10	10
Affald (14 dags afhentning)	26	26
Andet/diverse	5	5
I alt	334	361

*Halvdelen af gylletransporter køres udelukkende på interne transportveje.

Derudover er der ifølge OL-Bioenergi op til 4 daglige transporter med afgasset gylle fra Biogasanlægget. Den afgassede gylle pumpes over i gyllebeholder på Løjstrupvej 22, hvorfra en lastbil med en kapacitet på 33 tons afhenter den afgassede gylle. Lastbilen suger gyllen op af beholderen via en sugestuds etableret på gyllebeholderen, så det ikke er nødvendigt at åbne teltoverdækningen ved afhentning. Antallet af transporter vil være uændret i forhold til nudriften.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen. Gylle udbringes med 27 tons gyllevogn, og da der køres afgasset gylle ud, som har en større kvælstof koncentration i forhold til rågylle, skal der udbringes færre tons i forhold til udbringning af rågylle.

Antallet af transporter stiger med cirka 27 pr. år.

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil stige til et omfang, der vil være til gene for beboerne i området.

Der henvises til god landmandspraksis, således at al transport af husdyrgødning til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og rengjort udstyr. I forbindelse med udbringning af gylle på mark og påfyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger er tømte og tætte, samt at gyllevognens låg er lukket, så der ikke spildes gylle på veje.

6.5 Støv

Miljøteknisk redegørelse

Et landbrug udsender støv fra staldventilationen, samt i forbindelse med transport til og fra ejendommen, påfyldning af siloer og ved brug af foderblandeanlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Støv fra anlægget vurderes kun at forekomme i begrænset omfang. Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra projektet, idet der ikke sker ændringer i forhold som forårsager støv. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld kørsel samt at der benyttes støvbegrænsende metoder til i overførsel af foder til siloer.

6.6 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Der vil ikke ske ændringer i lysforholdene.

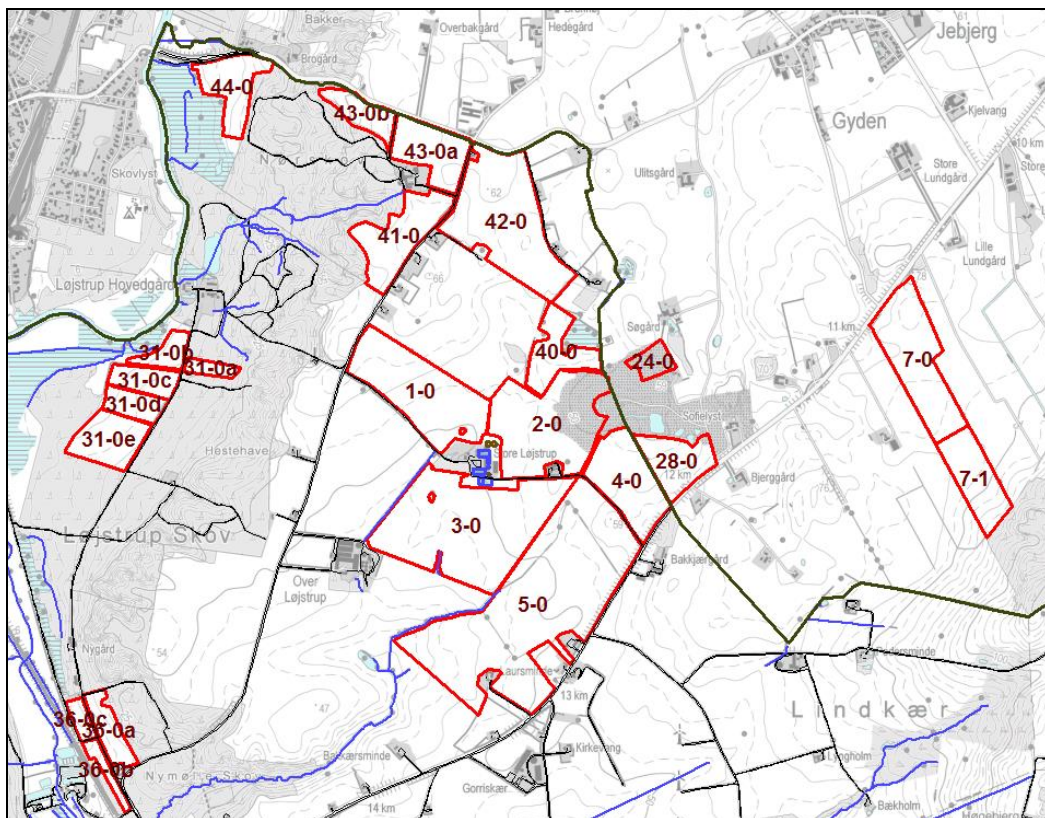
Kommunens bemærkninger og vurdering

Da der ikke sker ændringer i belysningen i forbindelse med miljøgodkendelsen, vurderer Favrskov Kommune ikke, at der vil opstå lysgener i forbindelse med udvidelsen. Der stilles derfor ikke vilkår til belysning.

7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø

7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Ejendommens udbringningsarealer er placeret inden for en radius af 2 km fra ejendommen. Arealerne 7-0, 7-1, 24-0 og 28-0 er beliggende i Randers Kommune.

Kortudsnit som viser bedriftens udbringningsarealer omkranset med rød streg. Mørkegrøn streg er kommune grænsen.

Bedriftens udbringningsarealer hører under CVR nr. 27826636 og udgør i alt 213,3 hektar.

Til bedriften hører følgende ejede og forpagtede arealer:

Ejd.nr	Adresse	Postnr	Postdistrikt	Kommunenavn	Støtte. areal	Ejerforhold
17438	Brogvej 6	8870	Langå	Favrskov	20,50	Forpagtet
17450	Hammelvej 150	8870	Langå	Favrskov	1,00	Ejer
17452	Hammelvej 152	8870	Langå	Favrskov	35,10	Ejer
17456	Hammelvej 159	8870	Langå	Favrskov	43,50	Ejer
17823	Løjstrupvej 22	8870	Langå	Favrskov	80,30	Ejer
17828	Løjstrupvej 31	8870	Langå	Favrskov	50,00	Forpagtet
31549	Hammelvej 146	8870	Langå	Randers	7,50	Forpagtet

Det følger af Randzonenloven at der skal udtages randzoner langs alle vandløb - det vil sige vandløb og grøfter, der er omfattet af vandløbsloven. Udbringningsarealernes størrelse skal rettes til efter de arealreduktioner langs vandløb, søer og lavbundsarealer, der følger af fosfor- og kvælstofindsatser i Vandplanen og Grøn

Vækst initiativer – herunder for eksempel Randzonenloven og Samleloven for Grøn Vækst. Anmeldelse af om udskiftning af arealer skal ske inden for de tidsfrister, der er angivet i lovens § 15. Se afsnit 10.2.

Der er stillet vilkår om at udbringningsarealernes størrelse skal rettes til efter de lovbestemte arealreduktioner langs vandløb og søer, der følger af Randzonenloven.

7.2 Grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Vandforsyning

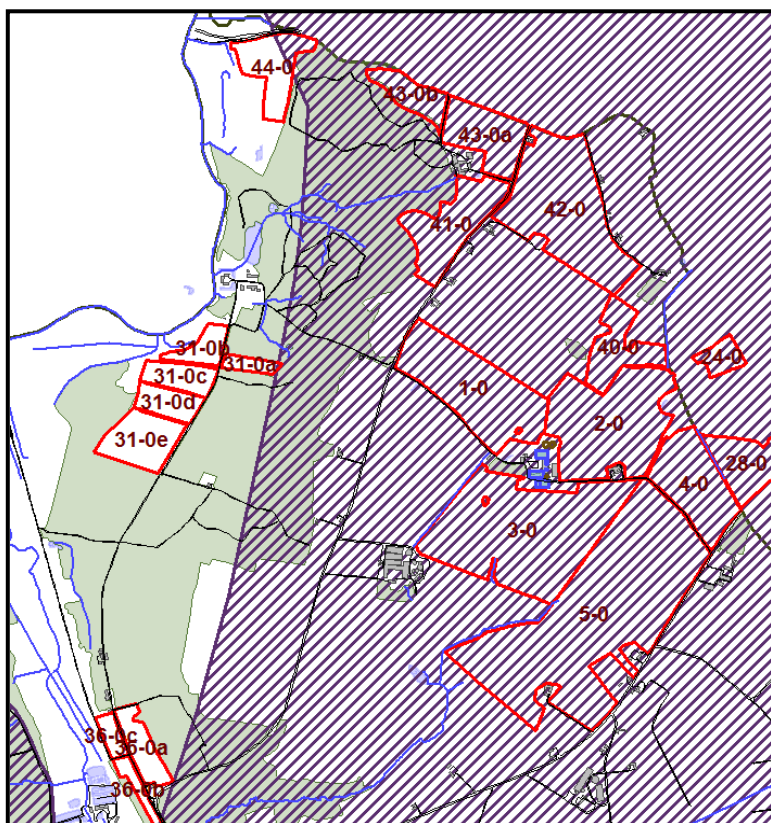
Ejendommen forsynes fra Laurbjerg Vandværk. Der er ikke registreret nogen vandforsyningsboring eller vandbrønd på ejendommen. Der er ingen tilladelse til markvandning.

Sædskifte, ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm anvendes ikke som virkemiddel i det ansøgte. Ifølge ansøgningen er der ingen stigning i udvaskningen fra markerne, ved den ansøgte produktion i forhold til nudriften. Ansøgt drift har en udvaskning på 57-66 mg nitrat/l fra 164,3 ha af arealerne og på 86 mg nitrat/l fra en enkelt mark på 18,9 ha.

Drikkevandsinteresser og nitratsårbarhed

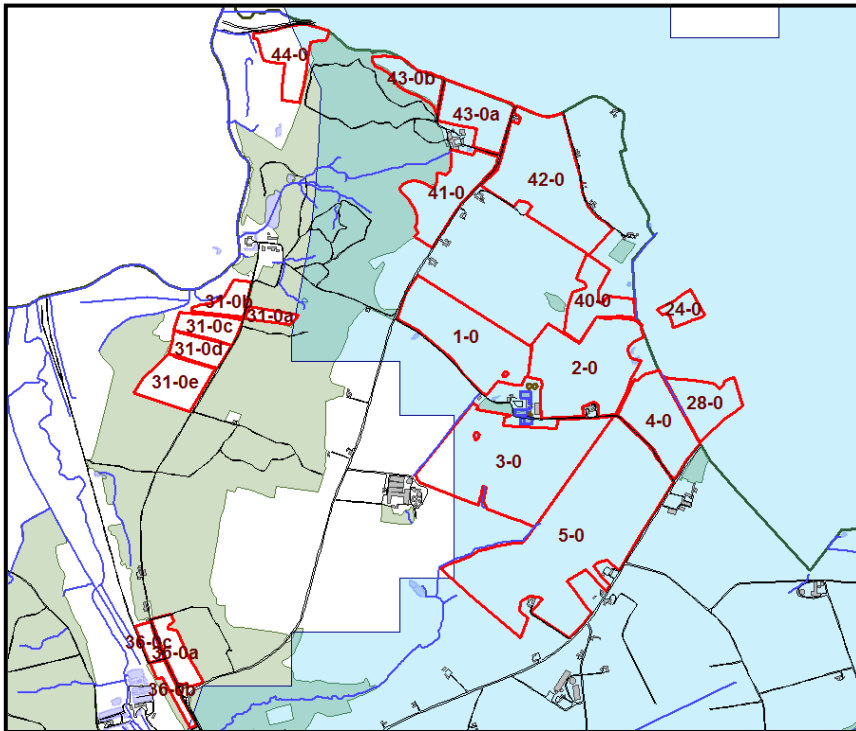
Her er alene beskrevet drikkevandsinteresser og nitratsårbarhed for arealer beliggende i Favrskov Kommune.

Udbringningsarealerne, mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 40-0, 41-0, 42-0, 43-0a og 43-0b ligger helt i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), jævnfør nyeste viden. Mark nr. 44-0 ligger delvis i område med særlige drikkevandsinteresser. De øvrige udbringningsarealer mark nr. 31-0a, 31-0b, 31-0c, 31-0d, 31-0e, 36-0a, 36-0b, 36-0c, 46-0, 47-0 og del af mark nr. 44-0 ligger i område med drikkevandsinteresser (OD).

Det skraverede område er område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). De øvrige marker er beliggende i område med drikkevandsinteresser (OD).

Udbringningsarealerne mod øst, mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 40-0, 41-0, 42-0, 43-0a, 43-0b og 44-0 ligger helt eller delvis i nitratfølsomt indvindingsområde jævnfør seneste viden.

Det lyseblå område er nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Alle marker i OSD ligger i Indsatsområde Væth. Dette indsatsområde er endnu ikke kortlagt. Der er således ingen vedtaget indsatsplan her.

Vandværker

I bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er der krav om, at der ikke må påfyldes og vaskes marksprøjter indenfor 300 meter af almene og ikke-almene vandforsyningsanlæg. En del af mark nr. 3-0 er indenfor 300 meter af det ikke-almene vandforsyningsanlæg på Løjstrupvej 12A. De øvrige udbringningsarealer ligger udenfor 300 meter beskyttelseszonen til boringer til almene og ikke-almene vandværker.

Boringer

Nærmeste almene vandværk er Laurbjerg Vandværk, hvis 2 boringer med DGU nr. 68.760 og 68.985, ligger ca. 700 meter sydvest for den nærmeste del af mark nr. 5-0. Ingen af markerne ligger indenfor indvindingsoplandet til Laurbjerg Vandværk. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke påvirker vandkvaliteten væsentligt.

Nærmeste ikke-almene vandværksboring er på Løjstrupvej 12A og ligger ca. 200 meter vest for mark nr. 3-0. Der er tale om boring med DGU nr. 68.1022. Da nitratudvaskningen fra marker ikke øges, vurderes at denne boring ikke bliver påvirket af det ansøgte.

Der er ikke registreret andre boringer eller brønde på udbringningsarealerne eller ved anlægget.

Der ligger også en række enkeltindvinder i området. Disse boreringer vurderes ikke at blive påvirket af det ansøgte.

Kommunes bemærkninger og vurderinger

For de marker, der ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, skal der i særlig grad tages hensyn til beskyttelsen af grundvandet, idet det er fra disse områder, at fremtidens drikkevandsforsyning skal sikres. Her beskrives der i særlige indsatsplaner, hvordan det skal ske. Der er på nuværende tidspunkt ikke gennemført en kortlægning eller udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i området. Indsatsplanen forventes vedtaget inden 2018 og vil på det tidspunkt sætte målsætning for udvaskning af nitrat til grundvandet og rammer for miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Ved en efterfølgende revurdering af miljøgodkendelsen vil indsatsplanen kunne indeholde mål og retningslinjer, som skal iagttages. På nuværende tidspunkt vurderes det alene, om nitratudvaskningen giver anledning til yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat.

Markerne 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 40-0, 41-0, 42-0, 43-0a, 43-0b og del af 44-0 ligger i nitratfølsomme områder og påvirker samme grundvandsmagasin. Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra arealerne i henhold til beregninger fra ansøgningssystemet i ansøgt drift er uændret i forhold til nudrift. Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en yderligere påvirkning af nitrat til grundvandsressourcen i området.

Udvaskningen i det ansøgte projekt er over 50 mg nitrat/l, som er kvalitetskravene for grundvand. Hvorvidt den samlede udvaskning i hele området er kritisk i forhold til kvalitetskravet vurderes i forbindelse med indsatsplanlægningen. Foreløbig vurderes, at det ansøgte projekt ikke i sig selv, giver anledning til en yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat i området, hvor udbringningsarealerne er placeret.

For de marker, der ligger i område med drikkevandsinteresser, skal der tages hensyn til drikkevandsboringer. Særligt, hvor de er placeret i nitratfølsomt indvindingsområde. Det generelle krav til nitratudvaskningen er, at den ikke må øges i de nitratfølsomme områder. Da ingen af disse udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt område, vurderes det generelle krav at være opfyldt.

7.3 Vandløb og søer

Miljøteknisk redegørelse

Der er følgende vandløbsnære arealer:

- vandløb med 2 meter bræmme beliggende ved udbringningsareal 40-0. Hældningen er under 6 grader.
- vandløbet Nymindeskov Bæk beliggende ved udbringningsareal 5-0 har målsætning om god økologisk tilstand og faunaklasse 5 i henhold til forslaget til Vandplanen. Hældningen er under 6 grader.

Flere vandhuller beliggende ved udbringningsarealerne, se skema i bilag 10.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vandløbsnære arealer

Fra 1. september 2012 er det et generelt lovkrav, at der skal udlægges dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefrie randzoner langs alle vandløb og søer større end 100 m² i landzone i henhold til Randzonenloven (lov nr. 591 af 14/6 2011). I henhold til lovens § 5 er det muligt, at opnå reduktion af bredden af randzonen, såfremt det samlede randzoneareal udgør mere end 5 % af bedriftens samlede areal.

For at sikre, at der til enhver tid er en randzone på 10 meter langs med Nymindeskov Bæk, som er højt målsat i henhold til forslaget til Vandplanen, stilles der hermed vilkår om 10 meter randzone langs med vandløbet ved udbringningsareal 5-0.

Vandhuller i tilknytning til udbringningsarealer

Ingen af vandhullerne er beliggende på skrånede terræn. Randzonenlovens bestemmelser om 10 meter randzone langs med søer over 100 m² vurderes at være tilstrækkelig til beskyttelse af vandhullerne.

7.4 Vandoplande

Miljøteknisk redegørelse

Randers Fjord

213 hektar udbringningsarealer afvander til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Afvandingen fra Favrskov Kommune sker via deloplandet Randers Fjord, fra Randers til Mellerup, som udgør en stor del af hovedvandopland nr. 1.5 Randers Fjord.

Randers Fjord er kendetegnet ved at være en meget sårbar recipient overfor tilførsel af både fosfor og kvælstof.

Ifølge såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for 1.5 Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" ikke opfyldt i området. Dette skyldes bl.a. udvaskningen af kvælstof og fosfor fra landbruget i oplandet.

Randers Fjords samlede opland er ca. 6.671 km². Landbrugsjord udgør cirka 71 % af oplandet, hvilket er 8 % mere end landsgennemsnittet. For kvælstof udgør landbrugsbidraget alene 66 % af det samlede bidrag fra det åbne land. For fosfor udgør det samlede bidrag fra det åbne land 77 % (landbrug, spredt bebyggelse mv.).

Enhver øget udledning af næringsstoffer til recipienten vil forringe mulighederne for at opnå målsætningen om "god økologisk tilstand".

Den gennemsnitlige totale årlige udledning af kvælstof og fosfor til Randers Fjord fremgår af forslaget til Vandplan for Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord

Kystopland	Tons N/år	Tons P/år
Randers Fjord	3.352,5	99,32

Kommunens Bemærkninger og vurderinger

KVÆLSTOF

Det generelle beskyttelsesniveau

Den del af Favrskov Kommune, der afvander til Randers Fjord er indplaceret i nitratklasse 0 (kvælstofreduktionspotentiale 76 % - 100 %). Intervallet er baseret på gennemsnittet for større oplande.

Det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, idet kvælstofudvaskningen i ansøgt drift er beregnet til 49,5 kg N/ha/år og den maksimalt tilladte kvælstofudvaskning ved en indplacering i nitratklasse 0 er 49,5 kg N/ha/år.

Kvælstofreduktionspotentiale

Noget af det kvælstof der udvaskes fra rodzonen, udvaskes til Randers Fjord. Den faktiske mængde afhænger af kvælstofreduktionen fra mark til fjord.

Kommunen er kendetegnet ved at bestå af mange vandløbsnære arealer, som er placeret nedstrøms søer, der ellers ville have en selvrensende effekt på kvælstof. Det er Favrskov Kommunes faglige vurdering, at kvælstofreduktionen fra mark til fjord er lavere i de dele af Favrskov Kommune, der ligger nedstrøms Tange Sø end de arealer, der ligger opstrøms Tange Sø.

Det vurderes samtidig, at en kvælstofreduktionspotentiale på 100 % ikke er realistisk på grund af de mange vandløbsnære arealer i kommunen.

Vurderingerne i forhold til habitatbekendtgørelsen nedenfor er derfor foretaget under hensyntagen til forsigtigheds-princippet. Der er anvendt en indplacering i nitratklasse II for arealer nedstrøms Tange Sø og nitratklasse 0 for arealer opstrøms Tange Sø. Samtidig er der anvendt de laveste kvælstofreduktioner for hver af de to nitratklasser:

- Nitratklasse 0 (kvælstofreduktionspotentiale 76 % - 100 %), og
- Nitratklasse II (kvælstofreduktionspotentiale 51 % - 75 %)

Vandopland Randers Fjord

Øget udledning af kvælstof vurderes, at være i strid med miljømålslovens miljømål om "god økologisk tilstand".

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er 49,5 kg N/ha/år for nudrift og 49,5 kg N/ha/år i ansøgt drift. Det vil sige at der er en uændret udvaskning af kg N ud af rodzonen.

Habitatbekendtgørelsen

I følge Habitatbekendtgørelsen må projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for habitatområdet ved Randers Yder Fjord.

Projektet skal med hensyn til kvælstof vurderes på grundlag af forskellen mellem udvaskning i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning (planteavlsbrug).

Den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra rodzonen er beregnet til 49,5 kg N/ha/år for ansøgt drift og for et tilsvarende planteavlsbrug til 43,1 kg N/ha/år. Merudvaskningen fra husdyrbruget i forhold til ren planteavl udgør således 6,4 kg N/ha/år.

En øget total udledning af kvælstof til vandområdet *International naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* fra husdyrgødning på over 1 % vil kunne være til skade for området og være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af det internationale naturbeskyttelses område, jævnfør DMU.

Kvælstofudvaskning ved brug af husdyrgødning i ansøgt drift er estimeret til, at udgøre 0,02 % af den gennemsnitlige totale kvælstofudledning fra hovedvandoplandet Randers Fjord.

Der er derfor Favrskov kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for det *Internationale Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* 1.5 Randers Fjord i forhold til udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne.

Beregningerne fremgår af skemaet nedenfor:

Beregningsforudsætninger	Ansøgt drift
Areal til udbringning i alt, ha	213 hektar
Kvælstofreduktionspotentiale, nedstrøms Tange Sø, N-klasse II	51 % - 75 %
Areal til udbringning nedstrøms Tange Sø	213 hektar
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, ansøgt drift (kg N/ha/år)	49,5 kg N/ha/år ¹
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, planteavl (kg N/ha/år)	43,1 kg N/ha/år ²
Kvælstofudvaskning fra rodzonen, husdyrgødning (kg N/ha/år)	6,4 kg N/ha/år
N-tab fra arealer <i>nedstrøms</i> Tange Sø til Natura 2000 området, kg N/år: (Kvælstofudvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år) * (Udbringningsareal, ha) * 0,49 = 6,4 kg N/ha/år * 213 ha * 0,49 =	668 Kg N/år
Kvælstofudvaskning til Randers Fjord, Forslag til Vandplan for hovedvandområde 1.5 Randers Fjord	3.352.500 Kg N/år
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, %	0,02 %
Afskæringskriterie, meget sårbar recipient (miljømål: "god økologisk tilstand")	1 %

¹ Beregnet ud fra IT-ansøgningssystemet standardsædskifter for ansøgt drift.

² Beregnet for et planteavlsbrug efter anvisningerne i Miljøstyrelsens Vejledning (Det vil sige ud fra IT-ansøgningssystemet standardsædskifter for planteavl + handelsgødning + 0 % ekstra efterafgrøder + ingen tilførsel af husdyrgødning).

FOSFOR

Det generelle beskyttelsesniveau

I ansøgt drift tilføres der i gennemsnit 28,3 kg P/ha/år med husdyrgødning til bedriftens arealer, og der fraføres i gennemsnit 23,4 kg P/ha/år med afgrøderne. Arealerne er på baggrund af jordtypen i pløjelaget, dræning og fosfortal indplaceret i fosforklasserne 0-III. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standard-sædskifte (her S2 og S4) den deraf beregnede normoptagelse for fosfor, og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning.

Bedriftens maksimale tilladte fosforoverskud i ansøgt drift er beregnet til 5,9 Kg P/ha/år og det faktiske fosforoverskud er beregnet til 4,8 kg P/ha/år. Lovens generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt. De enkelte arealers indplacering i fosforklasser fremgår af bilag 1.

Fosforrisikoarealer

Der er foretaget en landskabsmæssig fosforrisikovurdering af de enkelte arealer, som fremgår af bilag 1. Ingen af arealerne der afvander til Randers Fjord, vurderes at være særlige risikoarealer i forhold til tab af fosfor.

Fosfor overskud

Bedriftens fosforoverskud kan i sig selv teoretisk set udgøre en risiko for tab af fosfor til vandmiljøet, idet fosfor der ophobes i pløjelaget senere hen kan tabes igen ved en fortsat dyrkning af jorden.

Bedriftens gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet til 4,8 kg P per hektar per år. I løbet af en 8-årig periode forventes projektet at bidrage med en forøgelse i pløjelaget indhold af fosfor med 1,9 %.

Randers Fjord

Den maksimale risiko for tab af fosfor fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget udgør i alt 217 kg. Dette svarer til 0,2 % af den samlede fosforudledning til Randers Fjord ud fra den nyeste i viden.

En forøgelse af fosfortabet til vandområdet *Det Internationale Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* på over 1 % vil kunne være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af det internationale beskyttelsesområde, jævnfør Miljøstyrelsen vejledning.

Bedriftens fosfortab er beregnet til at udgøre 0,2 % af den gennemsnitlige totale fosforudledning fra hovedvandområdet Randers Fjord. En forøgelse af bedriftens fosfortab med 0,2 %, vurderes ikke, at udgøre nogen væsentlig risiko for forringelse af tilstanden i Randers Fjord.

Der er derfor Favrskov kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for *Det Internationale Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* i forhold til tab af fosfor fra udbringningsarealerne.

Beregning af risikoen for tab af fosfor til vandområdet Randers Fjord fremgår af tabellen vedrørende det ansøgte projekt nedenfor.

Beregningsforudsætninger	Randers Fjord
Areal til udbringning i alt, ha	213 ha
Fosforoverskud i kg P/ha/år	4,8 kg P/ha/år
Beregningsperiode	8 år
<i>Forøgelse af fosforindholdet i pløjelaget :</i> (Fosforoverskud (kg P/ha/år) * 8 år) * 100 % = 2000 kg P/ha pløjelag ¹	1,9 %
<i>Worst case udvaskning</i> ¹	1 kg P/ha
<i>Worst case P-tab i kg fra husdyrbruget:</i> udbringningsareal (ha) * 1 kg P/ha* % forøgelse =	217 kg
Fosforudvaskning til Randers Fjord	99.320 kg P ²⁾
<i>Husdyrbrugets fosfortab til fjorden:</i> kg P worst case/ Samlede P-udvaskning til Randers Fjord * 100 % =	0,2 %
Afskæringskriterie	1 %

- 1) Det kan ikke kvantificeres, hvor stor en andel af bedriftens fosforoverskud, der reelt vil tilføres recipienten. I landbrugsjord er der ophobet i gennemsnit 2.000 kg P per hektar i de øverste 25 cm. Tabsniveauet ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha (se seneste DMU rapporter om Novana landovervågning og Novana vandløbsovervågning for uddybning). Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt (Kronvang et al 2005). Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. Et overskud på f.eks. 5 kg P/ha i en godkendelsesperiode på 8 år vil altså forøge jordens indhold med ca. 2 %. I hele afskrivningsperioden på 20 år vil det forøges med 5 %.

Udvaskningen må formodes at blive forøget med mere end de 2-5 % pga. øget mætning, men det kan antages at blive opvejet af, at der fra 25 cm dybde ned til rodzonen, typisk i 1 meters dybde også kan ophobes fosfor, og at udvaskning fra de øverste 25 cm i høj grad bliver bundet på vej ned til rodzonen. (Kilde: Miljøstyrelsens digitale vejledning)

2) Fremgår af forslaget til Vandplan for hovedvandopland 1.5 Randers Fjord.

Kumulation

Inden for hovedvandoplandet 1.5 Randers Fjord er husdyrtrykket faldet med 6,5 % i perioden 2007-2012.

Da udviklingen i husdyrtrykket inden for kystoplandet 1.5 Randers Fjord har været faldende siden 2007 er det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter ikke til hinder for opnåelse af bevaringsstatus for *Det internationale Naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord* eller opnåelse af miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" i forhold til udvaskningen af kvælstof eller risikoen for tab af fosfor fra bedriftens arealer.

Samlet vurdering i forhold til Randers Fjord

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at projektet ikke er i strid med miljømålslovens miljømål eller habitatbekendtgørelsens mål, idet projektet ikke i kumulation med andre projekter medfører en samlet øget udvaskning af kvælstof eller øget risiko for tab af fosfor til Randers Fjord, der kan være til hinder for målopfyldelse efter miljømålsloven eller sikring af gunstig bevaringsstatus efter habitatbekendtgørelsen.

7.5 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse

Gennemsnits-depositionen af kvælstof-komponenter i Favrskov Kommune er 15 kg N/ha/år, i 2009. De seneste depositionsregninger kan ses på hjemmesiden: <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>.

Lokalt ved anlægget (beregnet i 10x10 km grid) er ammoniakdepositionen 15,14 kg N/ha/år, i 2009. Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 3382,6 kg N/år. Meremissionen fra anlægget er beregnet til 840,5 kg N/år.

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (nr. 229) er beliggende 2,7 km nordøst for anlægget.

Nærmeste EF-habitatområde *Bjerre skov og Haslund skov* (nr. 229) er beliggende 2,1 km fra nærmeste udbringingsareal beliggende i Favrskov Kommune.

Nærmeste § 7 område er beliggende 1,3 km sydøst for anlægget.

Der ligger tre § 3 beskyttede vandhuller samt to § 3 beskyttede moser i Favrskov Kommune indenfor 1000 meter fra anlægget - derudover er der en § 3 beskyttet fersk eng i tilknytning til den ene mose.

- B-målsat (Århus Amts naturkvalitetsplan) mose (nr. 1879) beliggende 550 m NØ for anlægget. Besigtiget 6/5 2011 af Favrskov Kommune, her vurderet til at have moderat naturtilstand. Registrerede arter: blandt andet blåtop, vandpileurt, alm. star, tormentil og kær tidsel. Ammoniakberegning foretaget af konsulent: Merdeposition = 0,1 kg N/ha; Totaldeposition = 0,3 kg N/ha/år.

- B-målsat (Århus Amts naturkvalitetsplan) mose (nr. 1949) og eng (nr. 2642) beliggende 860 m SV for anlægget.
Besigtiget 6/5 2011 af Favrskov Kommune, her vurderet til at have dårlig naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet rørgræs, manna sødgræs og pil sp.
Ammoniakberegning foretaget af konsulent: Merdeposition = 0,0 kg N/ha; Totaldeposition = 0,1 kg N/ha/år.

Der ligger to § 3 beskyttede moser samt en § 3 beskyttet eng i Favrskov Kommune i tilknytning til udbringningsarealerne.

- B-målsat (Århus Amts naturkvalitetsplan) mose (nr. 2544) grænsende op til udbringningsareal 44-0.
Besigtiget 31/5 2011 af Favrskov Kommune, her vurderet til at have moderat naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet kær padderok, skov kogeleaks, vand pileurt, top star, kær star, næb star og kær svovlrod.
- B-målsat (Århus Amts naturkvalitetsplan) mose (nr. 1879) grænsende op til udbringningsareal 40-0. Se beskrivelse under anlæg.
- B-målsat (Århus Amts naturkvalitetsplan) eng (nr. 11) grænsende op til udbringningsareal 31-0b.
Besigtiget 28/7 2005 af Århus Amt, her vurderet at have moderat naturtilstand.
Registrerede arter: blandt andet fliget brøndsel, vand mynte, kær dueurt, kær galtetand, vand mynte, sværtevæld, manna- og høj sødgræs.

Se yderligere vedrørende naturvurderingerne i bilag 10.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Grundet den store afstand fra anlægget til nærmeste Natura 2000 område *Bjerre skov og Haslund skov* (nr. 229) vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet fra den pågældende landbrugsbedrift.

Grundet den store afstand fra nærmeste udbringningsareal beliggende i Favrskov Kommune til nærmeste Natura 2000 område *Bjerre skov og Haslund skov* (nr. 229) vurderer kommunen, at der ikke er risiko for påvirkning af habitatområdet som følge af udbringning af husdyrgødning.

Grundet den store afstand fra § 7 arealet til nærmeste udbringningsareal beliggende i Favrskov Kommune vurderes arealet ikke at blive påvirket. som følge af udbringning af husdyrgødning.

Ifølge udkast til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug (2009) kan kommunen stille vilkår svarende til bufferzonereglerne i de tilfælde hvor der findes enten a) ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af § 7 eller b) ammoniakfølsomme levesteder for fredede rødlistede og/eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV i habitatbekendtgørelsen.

Ingen af de § 3 beskyttede naturområder beliggende indenfor 1000 meter fra anlægget, med forekomst af almindelige plantearter, vurderes at være særlig ammoniakfølsomme. De har en nedre tålegrænse på mindst 15 kg N/ha/år i henhold til Ammoniakmanualens bilag 1 ("Tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestri-

ske naturtyper samt løv- og nåleskov”, Skov og Naturstyrelsen 2005). Der er desuden ikke forekomst af planter og dyr omfattet af habitatbekendtgørelsens bilag IV.

Merdepositionen i den nærmeste mose er beregnet til 0,1 kg N/ha/år – den samlede kvælstof deposition i naturområdet vurderes sammen med baggrundsdepositionen ikke at være højere end naturtypens nedre tålegrænse. Eftersom merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, vurderes den ekstra kvælstof-deposition ikke at medføre en tilstandsændring af det pågældende naturområde, jævnfør Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 19. december 2011 (131-00014).

Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til ammoniakemissionen fra anlægget.

Ammoniakpåvirkningen fra udbringningsarealerne er reguleret via generelle regler, hvor der bl.a. er krav om nedfældning på sort jord og græsmarker (Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bek. nr. 764 af 26/6 2012). Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år.

I henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er det kun i tilfælde af worst case tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha, at der vil kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. ”Worst case” vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning, typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved udbringning af svinegylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha, bortset fra på de nærmeste 10 meter. Ved nedfældning vurderes der generelt ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Ifølge Bufferzone-rapporten (Arbejdsgruppe-rapport til miljøministeren, 2004) vil der for den pågældende gødningstype og arealstørrelse være en merdeposition på ca. 0,5 - 1 kg N/ha indenfor ca. 10 meter fra udbringningsarealet.

Den mest botanisk interessante, af naturtyperne grænsende op til udbringningsarealerne, er mose nr. 2544 med tilstedeværelse af flere star-arter. Dette naturområde vurderes at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år (Tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt løv- og nåleskov”, Skov og Naturstyrelsen 2005).

Ifølge Natur og Miljøklagenævnets praksis og med henvisning til notat fra DMU (2005) vil en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, som altovervejende hovedregel – efter den tilgængelige viden – ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den pågældende naturtype, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet.

Arealer, hvor der ikke tilføres mere gødning i ansøgt drift i forhold til nudrift, vil ikke medføre en merdeposition på naturområderne. Harmonitallet i nudrift er 1,4 DE/ha og i ansøgt drift 1,4 DE/ha. Dermed vurderes det, at der ikke er tale om en merdeposition for naturarealer, der grænser op til arealer, der hidtil har været i om-drift.

Eftersom påvirkningen af ammoniak i forhold til de nærtliggende naturområder ikke vurderes at være over 1 kg N/ha, samt at naturområdernes tålegrænse ikke vurderes at være overskredet som følge af udbringning af husdyrgødning, stilles der ikke vilkår om ammoniak-reducerende tiltag i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udover de almene regler om nedfældning, herunder krav om nedfældning på sort jord.

7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.)

Miljøteknisk redegørelse

Der er ikke kendskab til bilag IV arter indenfor 1000 meter fra anlægget eller i tilknytning til udbringningsarealerne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV,a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV,b.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere om merbelastningen med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede arter på direktivets bilag IV. Herudover har kommunalbestyrelsen i hen hold til Rio-konventionen en generel forpligtelse til at stoppe tilbagegangen i biodiversitet.

Favrskov Kommune vil gøre opmærksom på at i forbindelse med, i øvrigt lovlige driftsændringer, der ikke kræver tilladelser, godkendelser m.m. efter anden lovgivning, er det lodsejers eget ansvar at sikre sig at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og rasteområder. For yderligere oplysninger henvises til hæftet: "Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder" som kan downloades på www.landbrugsinfo.dk eller www.nst.dk

7.7 Fredede fortidsminder m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Beskyttede sten- og jorddiger er beliggende ved udbringningsarealerne 41-0, 42-0 og 44-0 – der er i forbindelse med gennemgang af luftfotos tilsyneladende forsvundet diger ved arealerne 2-0, 5-0 og 36-0a.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Sten- og jorddiger er beskyttet af Museumslovens § 29a, og må derfor ikke ødelægges eller indgå i udbringningsarealer.

Kommunerne indberetter til Kulturarvsstyrelsen, hvis der findes uoverensstemmelser mellem seneste udgivelse af temalaget: beskyttede sten- og jorddiger, der er tilgængelige i Miljøportalen og luftfoto. Det er Kulturarvsstyrelsen der jævnfør ansvarsaftalen om data, skal ajourføre temalaget.

En indberetning til Kulturarvsstyrelsen er således ikke nødvendigvis et udtryk for en overtrædelse, men en uoverensstemmelse i temalaget. Det er Kulturarvsstyrelsen, der er myndighed på Museumsloven og behandler eventuelle overtrædelser.

7.8 Konsekvensvurdering

Det påhviler Favrskov Kommune konkret at vurdere om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen, nr. 408 af 01/05/2007).

I henhold til habitatbekendtgørelsen må der ikke gives tilladelse m.v., der kan indebære, at yngle- og rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges. I de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Der er foretaget en konsekvensvurdering af om den ansøgte produktionsændring vil medføre forringelse af levesteder for Bilag IV-arter og/eller indvirke negativt på Natura 2000-områder.

Det vurderes, at udvidelsen ikke medfører forstyrrelser, der har konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Grundet stor afstand fra anlægget er der endvidere ikke Natura 2000-områder, som berøres af den ansøgte husdyrproduktion.

8. Bedste tilgængelige teknik

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgninger efter Husdyrgodkendelseslovens § 12 skal vedlægges en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik inden for områderne:

- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning, samt
- Management (godt landmandskab)

Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniak-emission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosfor-overskud og udledning af fosfor nedbringes.

§ 12 svine- og fjerkræbrug er omfattet af de europæiske minimumsregler for BAT, der er en udmøntning af reglerne i EU's IPPC-direktiv. EU udgav i den forbindelse i 2003 en såkaldt BREF, der er et referencedokument, som gennemgår relevante BAT-teknikker. BREF-dokumentet er under revision i EU. I Danmark arbejdes der løbende med formulering af branchenormer for BAT.

Udover BREF, skal kommunens vilkår om BAT tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) og Teknologiblade. Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller en udvidelse.

Ansøgers BAT-redegørelse er indsat som bilag 7.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

BAT emissionsniveau

Miljøstyrelsen har som nævnt udarbejdet en række vejledninger i opnåelige emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for forskellige dyretyper og besætningsstørrelser. Der er angivet niveauer for både nybyggeri og renoveringer af eksisterende staldanlæg (Vejledningerne kan findes på www.mst.dk).

BAT-kravet for emissionen af ammoniak er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning til 3.785 kg N/år (se beregning nedenfor), og den faktiske emission af ammoniak er beregnet i IT-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk til 3.383 kg N.

BAT-kravet for fosfor er også beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning, den er beregnet til 8.511 kg fosfor (se beregning nedenfor), og den faktiske udskillelse af fosfor ab lager er beregnet i IT-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk til 8.093 kg P.

Anlægget overholder således BAT-emissionskravene for ammoniak og fosfor. BAT-krav for nitrat-kvælstof overholdes via de generelle regler.

BAT- emissionskravene er overholdt for det ansøgte projekt, ved følgende indretninger og tiltag:

- Der er etableret gyllekøling i Smågrisestalden: ST-134315, i stalden med diegivende søer: ST-134316 og i Drægtighedsstalden: ST-134317.
- Delvis spaltegulv i alle staldafsnit, bortset fra den ny poltestald: ST-134 319 hvor der skal være dybstrøelse.
- Overdækning af de to store gyllebeholdere.

Ammoniak

Beregning af BAT-emissionsniveauet for ammoniak:

<i>Søer:</i>		
270 x 1,74 (løbe/drægtighed, Individuel, delvis spaltegulv)		= 469,8
540 x 2,11 (løbe/drægtighed, løsgående Kasse, delvis spaltegulv)		= 1139,4
810 x (farestald, kasse, delvis spaltegulv)		= 607,5
<i>Smågrise:</i>		
28000 x 0,043 = 1204		
(Vægtkorrektion: $((30-7,4) \times (13,23+0,1872 \times (30+7,4)))/507 = 0,9018$)		
1204 x 0,9018		= 1085,8
<i>Slagtesvin:</i>		
<i>Spalter:</i>		
250 x 0,36 = 90		
(Vægtkorrektion: $((107 -30) \times (13,23+0,1872 \times (107+30)))/2944 = 1,0168$)		
90 x 1,0168		= 91,51
<i>Dybstrøelse:</i>		
800 x 0,48 = 384		
(Vægtkorrektion: $((107 -30) \times (13,23+0,1872 \times (107+30)))/2944 = 1,0168$)		
384 x 1,0168		= 390,5
I alt:		<u>= 3784,5 kg N</u>

Fosfor

Beregning af BAT-emissionsniveauet for fosfor:

1050 Slagtesvin 30-107 kg:	29,6 DE x 18,5 kg P/DE	= 606,8 kg P
810 årssøer:	188,82 DE x 23 kg P/DE	= 4342,86 kg P
28000 Smågrise 7,2-30 kg:	128,1 DE x 27,8 kg P/DE	= 3561,18 kg P
I alt		<u>= 8510,84 kg P</u>

Foder

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov og at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer ved for eksempel at benytte:

- fasefodring,

- brug af aminosyre-suppleret foder,
- tilsætning af fytase,
- benyttelse af fordøjelige uorganiske foderfosfater,
- tilsætning af enzymer

Sammenholdes ansøgers valg af fodring med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT ved at tilpasse foderets næringsstoffer til dyrenes behov med et styresystem, ved at benytte fasefodring samt benytte hjemmedyrket korn med et højt naturligt fytase indhold.

Staldindretning

For søer er der følgende teknologiblade:

- Svovlsyrebehandling af sogylle
- Køling af gylle i svinestalde
- Luftrensning

For smågrise er der følgende teknologiblade:

- Svovlsyrebehandling af smågrisegylle
- Køling af gylle i svinestalde
- Luftrensning

For slagtesvin er der følgende teknologiblade:

- Delvist fast gulv
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde

På ejendommen benyttes miljøteknologien køling af gylle (20 %) i tre af staldanlæggene: i smågrisestalden og to af so staldene. Det betyder at gyllen fra over halvdelen af dyreenhederne køles, nemlig 264 dyreenheder ud af det totale antal dyreenheder på 346,5.

Derud over benyttes delvist fast gulv (25-49 %) i den ene slagtesvinestald hvor 7 af dyreenhederne går.

Med baggrund i beregningerne af projektets BAT-niveau for ammoniakemission, og ansøgers valg og fravalg af staldteknik, finder Kommunen at projektet lever op til BAT for staldindretning.

Vand og energi

Ifølge BREFF-dokumentet er det BAT i forhold til vandforbrug at:

- rengøre stalde og udstyr med højtryksrensere efter hvert hold
- udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrere vandforbruget
- detektere og reparere lækager

Ifølge BREFF-dokumentet er det BAT i forhold til energiforbrug at:

- anvende naturlig ventilation hvor dette er muligt
- at optimerer udformningen af ventilationssystemet for at opnå god temperaturkontrol og opnå minimumsventilation om vinteren
- Undgå modstand i ventilationssystemet ved hyppigt eftersyn og rengøring
- Anvendelse af lavenergi-belysning

Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag med vand- og energibesparende foranstaltninger er BAT. Der er dog stillet vilkår om at vand- og elforbruget skal aflæses og registreres årligt og at ejendommen skal gennemgås af en energikonsulent, med henblik på at afdække konkrete energibesparende tiltag på ejendommen.

Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – fortrinsvist en gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Favrskov Kommune har stillet vilkår til håndteringen af den faste gødning, der skal leveres til Biogasanlægget.

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedrørende opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Udbringning af husdyrgødning

Ifølge BREF-dokumentet er det, med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne, BAT at:

- afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer
- at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer.
- at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb,
- at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer
- at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres

Disse retningslinjer indgår i de danske regler vedrørende udbringning og anvendelse af husdyrgødning.

Det er derfor Favrskov Kommunes opfattelse, at ansøger i tilstrækkelig grad har indført de tiltag, der er BAT ved udbringning af husdyrgødning.

Management

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at ansøger med de tiltag, der er beskrevet i BAT-redegørelsen og i afsnittene 4.7 Affald, olie og kemikalier og 4.8 Egenkontrol, lever op til BAT for management og godt landmandskab.

9. Alternativer

Miljøteknisk redegørelse

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst følgende:

Det eksisterende staldanlæg er forberedt til, at smågriseproduktionen og so produktionen kan udvides i de eksisterende bygninger.

0-alternativ

Ansøger har oplyst følgende:

Såfremt det planlagte projekt ikke gennemføres, vil den nuværende produktion fortsætte indtil staldanlægget er nedslidt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Alternative løsninger og 0-alternativet

Ansøger søgte i første omgang (i oktober 2008) om at foretage en langt større udvidelse af bedriften. Udvidelsen indebar byggeri af en ny smågrise-stald, en ny farestald og en ny drægtighedsstald, samt en udvidelse af dyreholdet fra 249 dyreenheder til 605 dyreenheder.

Men i maj 2012 ændres ansøgningen, til en ansøgning om udvidelse af dyreholdet i de eksisterende bygninger fra 249 dyreenheder til 346 dyreenheder.

Favrskov Kommune vurderer, at det er hensigtsmæssigt at udnytte de eksisterende bygningers kapacitet optimalt, hvilket det ansøgte projekt beskriver. 0-alternativet vil derfor være en mindre optimal udnyttelse af ressourcer.

10. Generelle forhold

10.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget

Favrskov Kommune godkender i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug svinebruget på landbrugsejendommen på adressen Løjstrupvej 22, 8870 Langå.

Godkendelsen omfatter anlægget på Løjstrupvej 22, 8870 Langå og produktionen med CHR nr. 96 020, samt udbringning af husdyrgødning på alle ejede og forpagtede arealer under bedriften CVR nr. 27826636.

Godkendelsen er betinget af at vilkårene under afsnit 2 overholdes.

Denne miljøgodkendelse træder i kraft den dato den meddeles.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴ og i Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug⁵ samt i Vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug⁶ og Habitatbekendtgørelsen⁷ det vil sige forhold af betydning for det enkelte miljø.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske ændringer i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer, aftalearealer eller lignende før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning skal søges separat. Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

10.2 Meddelelesespligt - arealer og ejerforhold

Såfremt ejer eller driftsherre af anlægget på Løjstrupvej 22 med bedriften CVR nr. 27826636 ønsker at udskifte de eksisterende arealer, der modtager gylle med nye arealer, er der pligt til at meddele Kommunen om udskiftningen.

⁴ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr.1486 af 04/12/2009.

⁵ Bekendtgørelse om tilladelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03/2009.

⁶ Miljøstyrelsen digitale vejledning

⁷ Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

Kommunen skal herefter foretage en vurdering af om udskiftningen kan ske i henhold til § 15 i godkendelsesbekendtgørelsen for mindre sårbare arealer, eller om der skal udarbejdes en ny § 12 godkendelse (for mere sårbare arealer).

Oplysninger om udskiftning af arealer skal være Kommunen i hænde før planårets begyndelse – dvs. senest den 1. august.

Ejer eller driftsherre har pligt til at ansøge kommunen om at foretage udvidelser af produktionen og ændringer i anlæggets udformning, såfremt disse afviger fra de givne oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Kommunen skal herefter vurdere om de ønskede ændringer udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen efter godkendelsesbekendtgørelsens § 12 stk. 3.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted. Henvendelsen skal ske til Favrskov Kommune, Natur og Miljø og skal indeholde oplysninger om den nye ejers navn, adresse og bedriftens nye CVR. nr.

10.3 Tilsyn og retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen. Egenkontrolvilkår er undtaget fra denne beskyttelse.

Favrskov Kommune kan tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2. Således skal kommunen, hvis husdyrbruget eller afsætningen af husdyrgødning medfører, eller det skønnes at indebærer en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold, meddele påbud med hjemmel i Husdyrgodkendelseslovens § 39.

Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Favrskov Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at vilkårene for miljøgodkendelsen overholdes.

10.4 Revurdering af miljøgodkendelse

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør § 17 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug* regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændrer vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter denne godkendelsesdato, det vil sige i 2021.

Jævnfør § 36 i *Bekendtgørelsen om godkendelse af listevirksomhed*⁸ skal godkendelsen desuden tages op til revurdering, hver gang EU-Kommissionen har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører virksomhedens hovedlistepunkt, i EU-Tidende. Det forventes at der offentliggøres nye BAT-konklusioner hver fjerde år.

⁸ Bek. Nr. 1454 af 20/12/2012 Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.

Herudover skal en § 12 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 40.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkår for revurdering af § 12 godkendelser meddeles som påbud efter husdyrgodkendelsesloven §§ 39 og 40.

10.5 Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelse er meddelt. Med udnyttet menes der, at det ansøgte staldanlæg og udvidelse er påbegyndt. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opnået før senest 3 år efter godkendelsesdatoen.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt udnyttet i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, og så bortfalder den del, der ikke har været udnyttet.

10.6 Offentliggørelse

For-offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Favrskov Kommunes hjemmeside den 31. august 2011 med to ugers frist for modtagelse af kommentarer. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Kommunen har i forbindelse med annonceringen modtaget bemærkninger fra DN-Favrskov, ejer af Hammelvej 150 og Nabogruppen Løjstrupvej/Hammelvej. DN-Favrskov havde bemærkninger til landskabelige forhold, BAT, udvaskning, gylle, energi og natur. Knud Mørup, Hammelvej 150 udtrykte bekymring for lugtgenerne. Nabogruppen havde bemærkninger til lugtgener, ammoniak, algevækst, trafik, boligpriser og livsvilkår.

Høring

Udkast til miljøgodkendelse blev den 8. marts 2013 sendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen jævnfør forvaltningslovens § 19. Udkastet blev sendt til ansøger selv, en række organisationer og private personer, samt personer og organisationer, der har anmodet herom.

Der var en frist på 6 uger. Det vil sige frem til den 22. april 2013 til at komme med bemærkninger til udkastet.

Der indkom bemærkninger fra:

Ketty og Ejvind Nielsen, Løjstrupvej 30, 8870 Langå

Knud Mørup, Syrenvej 15, 8870 Langå

DN-Favrskov

Elly Wirefeldt og Marton Borch-Jensen, Løjstrupvej 24

Bente Steen, Nørregade 36, 8870 Langå

Ketty og Ejvind Nielsen har givet udtryk for at de er imod udvidelse af dyreholdet, da de i forvejen er generet af griselugt.

Favrskov Kommune kan dog ud fra lugtgeneberegningerne konstatere at lugtgene kriterierne er overholdt, hvorfor det ikke giver anledning til ændringer i godkendelsen.

Knud Mørup, ejer af Hammelvej 150, har givet udtryk for at udvidelsen giver større lugtgener og øget trafik, særligt forbi Hammelvej 150.

Favrskov Kommune har som ovenfor nævnt konstateret, at udvidelsen overholder de lovbestemte lugtgene kriterier. Vedr. transport er det vurderet at transporten øges med ca. 27 læs om året, hvilket kommunen har vurderet ikke vil være til gene for beboerne i området. Transporterne af afgasset gylle fra OL-Biogas ændres ikke i forbindelse med godkendelsen.

DN-Favrskov har udtrykt ønske om at der skal etableres fast overdækning på den mindste gyllebeholder samt at der sættes krav om fodertilpasninger på ejendommen. Der er desuden stillet spørgsmål ved om der er styr på de mængder af afgasset gylle som til og fraføres gyllebeholderen som er lejet af OL-Bioenergi. Samt stillet spørgsmål ved grundvandsbeskyttelsen og udvidelsens indflydelse på OL-Bioenergi.

Favrskov Kommune vurderer at der ikke er et specielt behov for fast overdækning på den lille gyllebeholder, da der ikke er problemer med at holde et naturligt flydelag på beholderen. Angående krav om fodertilpasninger, så er valget af hvordan BAT opfyldes valgfrit, og da BAT niveauet er overholdt, kan kommunen ikke stille yderligere vilkår. Angående spørgsmålet om der er styr på mængderne, som til og fraføres gyllebeholderen som er lejet af OL-Bioenergi, så kan kommunen oplyse om, at det ikke er en del af driften af Løjstrupvej 22, men en del af OL-Bioenergis drift, som ikke skal behandles i denne godkendelse. I forhold til hvilken indflydelse udvidelsen vil få på OL-Bioenergi, kan det oplyses at OL-Bioenergis godkendelse ikke ændres i forbindelse med godkendelsen af Løjstrupvej 22, og derfor vil udvidelsen ikke have sammenhæng med ændringer i OL-Bioenergis produktion. Vedrørende grundvand har Favrskov Kommune ikke hjeml til at stille yderligere krav til reduktionen af udvaskning af nitrat til grundvand.

Elly Wirefeldt og Marton Borch-Jensen har givet udtryk for at de ikke kan acceptere en udvidelse af dyreholdet, så længe de er plaget af lugtgener fra biogasanlægget og frygter at lugten vil blive værre.

Favrskov Kommune har dog, som ovenfor konstateret, at lugtgenekriterierne er overholdt for Løjstrupvej 22, og vurderer at udvidelsen på Løjstrupvej 22 ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Bente Steen har givet udtryk for, at hun mener, at udvidelsen på Løjstrupvej 22 vil give øgede lugtgener for de omboende. De øgede lugtgener mener Bente Steen vil opstå når biogasanlægget modtager mere gylle fra Løjstrupvej 22 vil det føre til at de også vil indveje mere minkaffald og fiskeaffald etc.

Favrskov Kommune kan som ovenfor oplyse, at godkendelsen af OL-Bioenergi ikke ændres i forbindelse med udvidelsen på Løjstrupvej 22, og udvidelsen vil derfor ikke have sammenhæng med ændringer i OL-bioenergis produktion.

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på Favrskov Kommunes hjemmesiden den 29. april 2013 med en klagefrist på 4 uger – det vil sige mandag den 27. maj 2013 inden arbejdstidsophør kl. 15.30.

Godkendelsesdatoen er den 29. april 2013.

10.7 Klagevejledning

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce på Favrskov kommunes hjemmeside den 29. april 2013. Godkendelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrgodkendelsesloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige inden den 27. maj 2013 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, de klageberettigede organisationer, samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jævnfør Husdyrgodkendelseslovens §§ 84, 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Favrskov Kommune, Skovvej 20, 8382 Hinnerup eller pr. mail til favrskov@favrskov.dk, som herefter videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret opkræves, når nævnet har modtaget klagen fra Favrskov Kommune. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres, ophæves, klageren får helt eller delvis medhold i klagen, klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. For yderligere information om gebyrordningen henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, hvor der kan findes en vejledning om ordningen.

Det ansøgte er ikke omfattet af Husdyrgodkendelseslovens §§ 38 og 40 om forbud og påbud, eller § 22 og § 27, stk. 1. nr. 3 og stk. 2 om placering i det åbne land uden tilknytning til eksisterende byggeri, jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 80 og § 81 stk. 3. En eventuel klage har derfor ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene (søgsmål), jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Bente Solsø Dommert
Agronom

Følgende er inden meddelelse af godkendelsen tilsendt udkast til afgørelse til kommentering samt efterfølgende meddelt om godkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Moesgård Museum, Moesgård Alle, 8270 Højbjerg, moesgaard@hum.au.dk

Enhver med væsentlig individuel interesse

- **Ansøger:** Kristian Christiansen, Løjstrupvej 22, 8870 Langå, kc@st-loejstrup.dk
- **Ansøgers konsulent:** Nina Gamby, Gråkjær Miljøcenter, Lundvej 24, 8700 Horsens, ng@graakjaer.dk

Naboer, (inden for konsekvensområdet for det ansøgte dyrehold på ejendommen, 783 meter)

• Katauskiene, Geda & Katauskas, Kostas & Katauskas, Audrius	Hammelvej 150	8870 Langå
• Thesbjerg, Carsten & Thesbjerg, Pernille Døssing	Løjstrupvej 12A	8870 Langå
• Marton Tormod Borch-Jensen & Wirenfeldt, Elly	Løjstrupvej 24	8870 Langå
• Knud Mørup (ejer af Hammelvej 150)	Syrenvej 15	8870 Langå
• Lerbjerggaard-Over Løjstrup P/S (ejer af Løjstrupvej 12a)	Hadstelvej 15	8370 Hadsten
• OL BIOENERGY ApS (ejer af Løjstrupvej 12b)	Løjstrupvej 12 a	8870 Langå

Naboer (som har afgivet bemærkninger i for-offentlighedsfasen)

• Marie Louise Nyborg og Hans Jørgen Broge	Brogesvej 6	8870 Langå
• Kurt og Bente Virring	Løjstrupvej 31	8870 Langå
• Ejvind og Ketty Nielsen	Løjstrupvej 30	8870 Langå
• Joan og Flemming Olsen	Løjstrupvej 28	8870 Langå
• Tommy Borch Jensen	Løjstrupvej 32	8870 Langå
• Bente og Jørgen Steen Jensen	Nørregade 36	8870 Langå
• Holger Sørensen og Bente Langhoff	Løjstrupvej 19	8870 Langå

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Favrskov, Alfred Borg, Solsortevej 2, 8320 Hinnerup, dnfavrskov-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Favrskov. E-post: Favrskov@dof.dk
- Danmarks sportsfiskerforbund. Distrikt 4. v. Torben Ankjærø, ankjaeroe_Torben@hotmail.com
- Friluftsrådet, lokalafdeling, Lars Andersen, Skolevej 21, 8870 Langå, oestjylland@friluftsraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnfavrskov-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bresten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk

11. Lovgrundlag, planer og vejledninger

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 933 af 24. september 2009 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 879 af 26. juni 2012.
- Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse af lov nr. 932 af 24. september 2009 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven)
- Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner. Trådte i kraft den 1. september 2012.
- Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Samleloven for Grøn vækst initiativer). Lov nr. 553 af 01/06/2011
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1148 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v.
- Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- DS/EN1717 om tilbagestrømningssikring – Rørcenteranvisning 015.
- Vejledning til bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler. Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 1 2009
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, version nr. 1 af 26. januar af 2011.
- Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra november 1984.
- Udkast til Vandplan 2010-2015 for Randers Fjord.
- Kommuneplan 09 for Favrskov Kommune.

Bilag 1: Fosforrisikoanalyse

Alle bedriftens 213,05 hektar udbringningsarealer ligger inden for oplandet til naturbeskyttelsesområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, som er overbelastet med fosfor.

Arealerne ligger inden for vandoplandene:

- Gudenåens opland mellem Laurbjerg og Stevnstrup, samt
- Gudenåen via Lilleåen.

Det betyder, at alle udbringningsarealerne afvander til Gudenåens hovedløb nedstrøms Tange Sø.

Det er Favrskov kommunes vurdering, at de primære tabsveje for fosfor fra området er makroporer og dræn. Herudover vil der forekomme tab i form af udvaskning fra de helt vandløbsnære partier. Det vurderes, at der skal stilles krav om 10 meter dyrkningsfri bræmme ved areal 5-0 for at beskytte den højt målsatte Nymindeskov Bæk. Der ud over vurderes det ikke at være relevant, at stille skærpede krav om etablering af dyrkningsfrie bræmmer eller randzoner ud over de lovpligtige krav.

Samlet set vurderes det, at den bedste virkemiddel til forebyggelse af fosfortab fra udbringningsarealerne er via en begrænsning af bedriftens fosforoverskud. Der er derfor indsat vilkår om maksimal fosforoverskud på bedriften, det maksimale overskud er beregnet i IT-ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk ud fra indplaceringerne i fosforklasser. Faktorerne for indplacering i fosforklasser nemlig jordtype, fosfortal og dræningsforhold er beskrevet og vurderet i nedenstående tabel.

Arealoversigt til fosforrisikoanalyse

(Skema 40724 version 4)

Mark ID og størrelse	Jordbundstype Over/underjord jf. Conterra (Angivet i version 4)	P-klasse, kortværk	Angivet i version 4				P-tal	Hovedopland og delopland	Drænet i version 4	Transportveje	Vurdering
			P-kl. 0	P-kl. 1	P-kl.2	P-kl. 3					
1-0 15,85 ha	3/4 (5)	Over halvde- len P1/3, lille del P2	9	4,4	0,2	2,2	1/7 del over 6 og 1/7 del mel- lem 4 og 6	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	Ja	Det meste af marken er del af et stort og sammenhængende drænprojekt. Drænes af, både mod syd og mod øst, og med en kort transportvej til vandløbet. Historisk er hele marken drænet/grøftet. Mindre lavbundsareal i forbindelse med vandhul i markens sydlige kant.	Ok
2-0 17,86 ha	3/4 (2)	Over halvde- len P1/3, over 10% er P2	0	17,9	0	0	2/5 del mellem 4 og 6	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Lige op til vand- løb.	Ja	Arealet omgivet og gennemstukket af dræninger, og der er en mængde lavbundsarealer. På grund af dræningen, er transportvejen til vandløbet kort. Historisk er næsten hele marken drænet/grøftet, eller lavbund.	Hele arealet er placeret i P-kl-1, mindre del skulle have været P-kl-2. Til gengæld kunne halvdelen have været P-kl-0. Så samlet vurderes det ikke at være til skade for miljøet.
3-0 27,38 ha	3/4 (5)	Lidt un- der halvde- len P1/3, lille del P2	19,9	6,8	0,7	0	2/11 del mellem 4 og 6	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Lige op ad to vandløb.	ja	Arealet omgivet og gennemstukket af dræninger, og der er en mængde lavbundsarealer. På grund af dræningen og nærheden til vandløbene, er transportvejen til vandløb kort. Historisk er næsten hele marken drænet/grøftet, eller lavbund.	Ok
4-0 9,48 ha	5/7 (7)	Alt er P1/3, lil- le del P2	0	0	0,4	9,0	Under 4	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Lige op ad vand- løb.	Ja	Nordlig del af arealet er del af drænprojekt. Her ligger også en del historiske lavbundarealer. Mod syd grænser arealet op til drænedede arealer. I begge ender af marken er der kort transportvej til vandløb. Historisk har de midterste dele af marken ikke	I stedet for placering i P-kl-3, kunnen arealet være placeret i P-kl-0.

										båret tegn på dræning.	
5-0 43,82 ha	5/7 (5)	Ca. halvde- len P1/3, over 10% er P2	0	0	3,7	40,2	Under 4	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Direkte ved Nymølleskov Bæk	Ja	Arealet omgivet og gennem- stukket af dræninger, og der er en mængde lavbundsarealer. På grund af dræningen og nærhe- den til vandløbene, er transport- vejen til vandløbet kort. Historisk er marken drænet/grøftet ved kanterne, eller lavbund samme- steds.	I stedet for placering i P-kl-3, kunnen arealet være placeret i P-kl-0.
7-0 12,53 ha	8/7 (7)	Næsten alt er P1/3	12,5	0	0	0	Under 4	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	Ja		Randers Kommune
7-1 7 ha	8/7 (7)	Alt er P1/3	0	0	0	7	Ikke op- lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	Ja		Randers Kommune
24-0 1,91 ha	5/7 (5)	Over halvde- len P1/3	0	0	0	1,9	Ikke op- lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	Ja		Randers Kommune
28-0 5,85 ha	5/4 (7)	Alt er P1/3, lil- le del P2	0	0	0,6	5,2	Under 4	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Lige op ad vand- løb	Ja		Randers Kommune. I stedet for placering i P-kl-3, kunnen arealet være placeret i P-kl-0.
40-0 5,73 ha	5/7 (11)	Ca. halvde- len P1/3, over 10% er P2	4,5	0	1,2	0	Under 4	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet. Lige op ad vand- løb.	Ja	Arealet er omgivet og gennem- stukket af dræninger, og en mængde lavbundsarealer. Histo- risk har næsten hele arealet væ- ret et lavbundsareal. Drænled- ningerne giver en kort og effektiv transportvej til vandmiljøet.	Ok
41-0 8,58 ha	5/7 (6)	Næsten alt er P1/3	8,6	0	0	0	Ikke op- lyst	Gudenåen og Randers Fjord, li- ge op ad vand- løb.	Nej	Kort transportvej, men ret diffuse dræningsforhold. Dog har der historisk været en grøft gennem arealet mod sydvest.	Ok
42-0 19,44 ha	5/7 (6)	Alt er P1/3	0	0	0	19,4	Ikke op- lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	ja	Arealet er gennemstukket af en enkelt drænledning, og der er en meget lille del af arealet, der er lavbund. Drænledningen vil ha- ve en hvis effekt, og vil virke som en effektiv transportvej di- rekte til Gudenåen	Ok
44-0 5,97 ha	4/1 (7)	Alt P0	6,0	0	0	0	Ikke op- lyst	Gudenåen og Randers Fjord, li- ge op ad vand- løb.	Nej	Ingen tegn på dræning, grøft- ning eller lavbund. Historisk har der været lidt lavbund registreret i slugterne	ok

31-0a 1,26 ha	1/1 (3)	Alt P0	1,3	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord	Nej	Ingen tegn på dræning, grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
31-0b 2,25 ha	3/1 (3)	Alt P0	2,3	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, Lige op ad vandløb.	Nej	Ingen tegn på dræning eller grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
31-0c 3,08 ha	3/1 (3)	Alt P0	3,1	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, lige op ad vandløb.	Nej	Ingen tegn på dræning, grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
31-0d 2,9 ha	1/1 (5)	Alt P0	2,9	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord	Nej	Ingen tegn på dræning eller grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
31-0e 5,78 ha	3/1 (5)	Alt P0	5,8	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord	Nej	Ingen tegn på dræning eller grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
36-0a 3,29 ha	1/1 (5)	Alt P0	3,3	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	Nej	Ingen tegn på dræning, grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
36-0b 1,49 ha	3/1 (3)	Lille del P2	1,2	0	0,3	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	ja	Ingen tegn på dræning eller grøftning, men en lille del af arealet er lavbund.	Ok
43-0a 6,78 ha	5/7 (6)	Alt er P1/3	6,8	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, lige op ad vandløb.	Nej	Ingen tegn på dræning, grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
43-0b 3,58 ha	5/7 (6)	Alt er P1/3	3,6	0	0	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, lige op ad vandløb.	Nej	Ingen tegn på dræning, grøftning eller lavbund, heller ikke historisk.	Ok
36-0c 1,3 ha	3/1 (1)	En god del P2	1,1	0	0,2	0	Ikke op-lyst	Gudenåen og Randers Fjord, via Lilleå-systemet	ja	Ingen tegn på dræning eller grøftning, men en lille del af arealet er lavbund.	Ok

Bilag 2: Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og reference-sædskifter af 27.06.07

De to første tabeller er svine- og planteavlssædskifterne, de næste to grundvandssædskifter. Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.

Efterafgrødegrundlaget har betydning på miljøeffekten. Hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder skal disse ligges oven i de til enhver tid gældende regler for etablering af lovpligtige efterafgrøder. Det samlede areal med efterafgrøder skal beregnes ud fra efterafgrødegrundlaget. For planåret 2009/2010 er kravet til lovpligtige efterafgrøder øget i forhold til planåret 2006/2007 - fra 6%/10 % til 10 %/14 %. De to første tabeller er baseret på efterafgrødekravene for planåret 2006/2007.

Den sidste tabel er en liste over fosforfrærslen ved hvert sædskifte. Såfremt udbringningsarealerne er placeret i oplande, hvor der stilles krav til fosforoverskuddet må der heller ikke ændres til et sædskifte med en mindre fosforfrærsel.

Svine- og plante-sædskifter:		Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Æbler (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvaskningsindeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	6% efterafgr.	Typisk lørjord (> JB4)	54	6	15	5	20			100	96	100	20
S2	10% efterafgr.		50	10	15	5	20			100	93	100	20
S3	6% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10			100	100	100	40
S4	10% efterafgr.		40	10	35	5	10			100	98	100	40
S5	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15		100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15		100	86	85	30
S7	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20	100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20	100	88	80	40
S9	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10	100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10	100	88	80	40
S11	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10		25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10		25	100	96	75	40
S13			85				15			100	102		
S14		100% vinterafgrøder	80				20			100	100		
S15			75				25			100	99		
S16			70				30			100	97		

Kriterier for valg af sædskifter	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Æbler	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvaskningsindeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%					6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
				10%		S10	88	
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

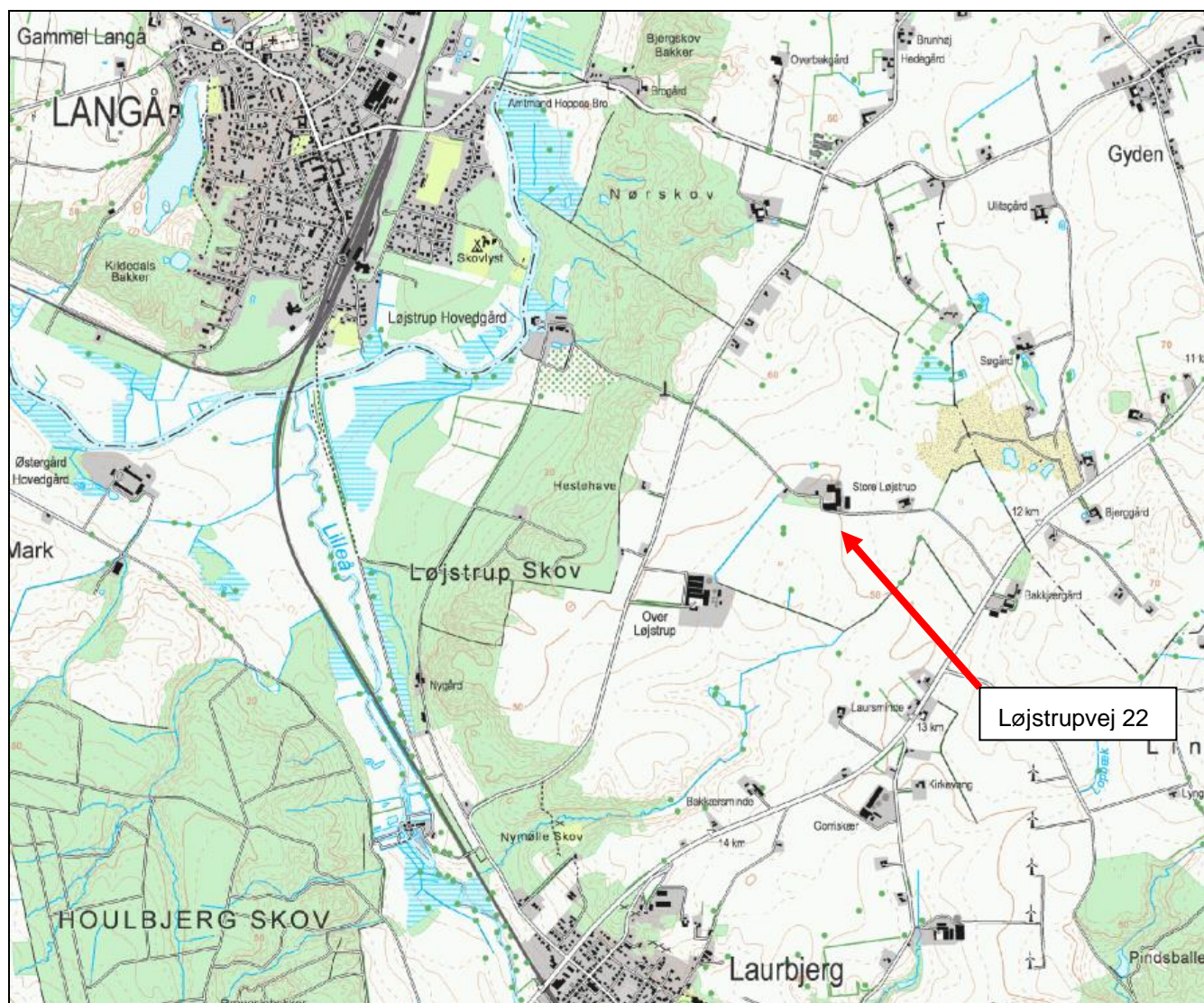
Tabel over grundvandssædskifter

Grundvandssædskifter		Udvasknings- indeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

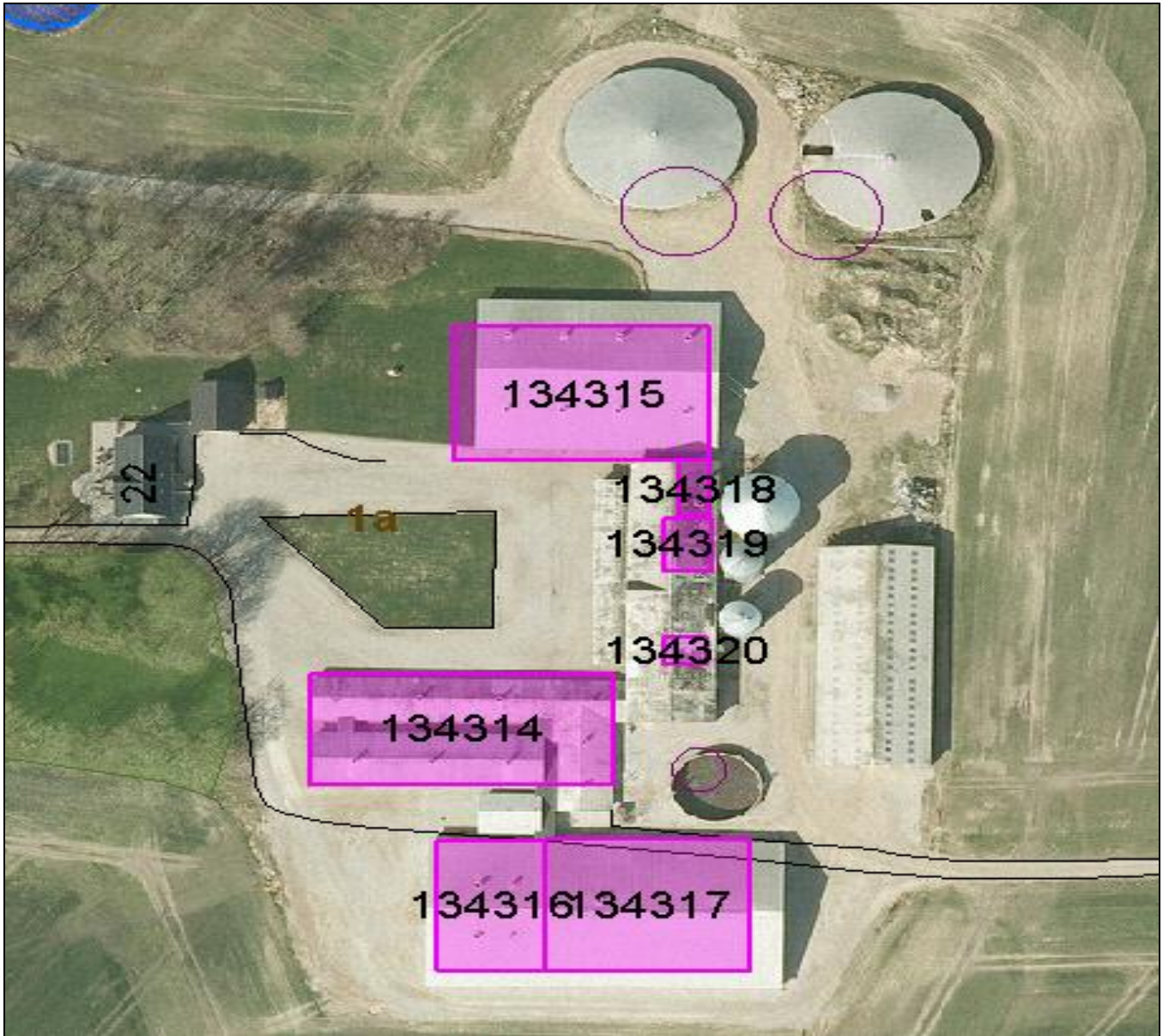
Tabel over fosforfrøelse

Sædskifte	kg P/ha
S1	26.9
S2	26.9
S3	21.1
S4	21.1
S5	24.2
S6	24.2
S7	26.6
S8	26.6
S9	25.3
S10	25.3
S11	21.4
S12	21.4
S13	26.0
S14	25.9
S15	25.8
S16	25.8

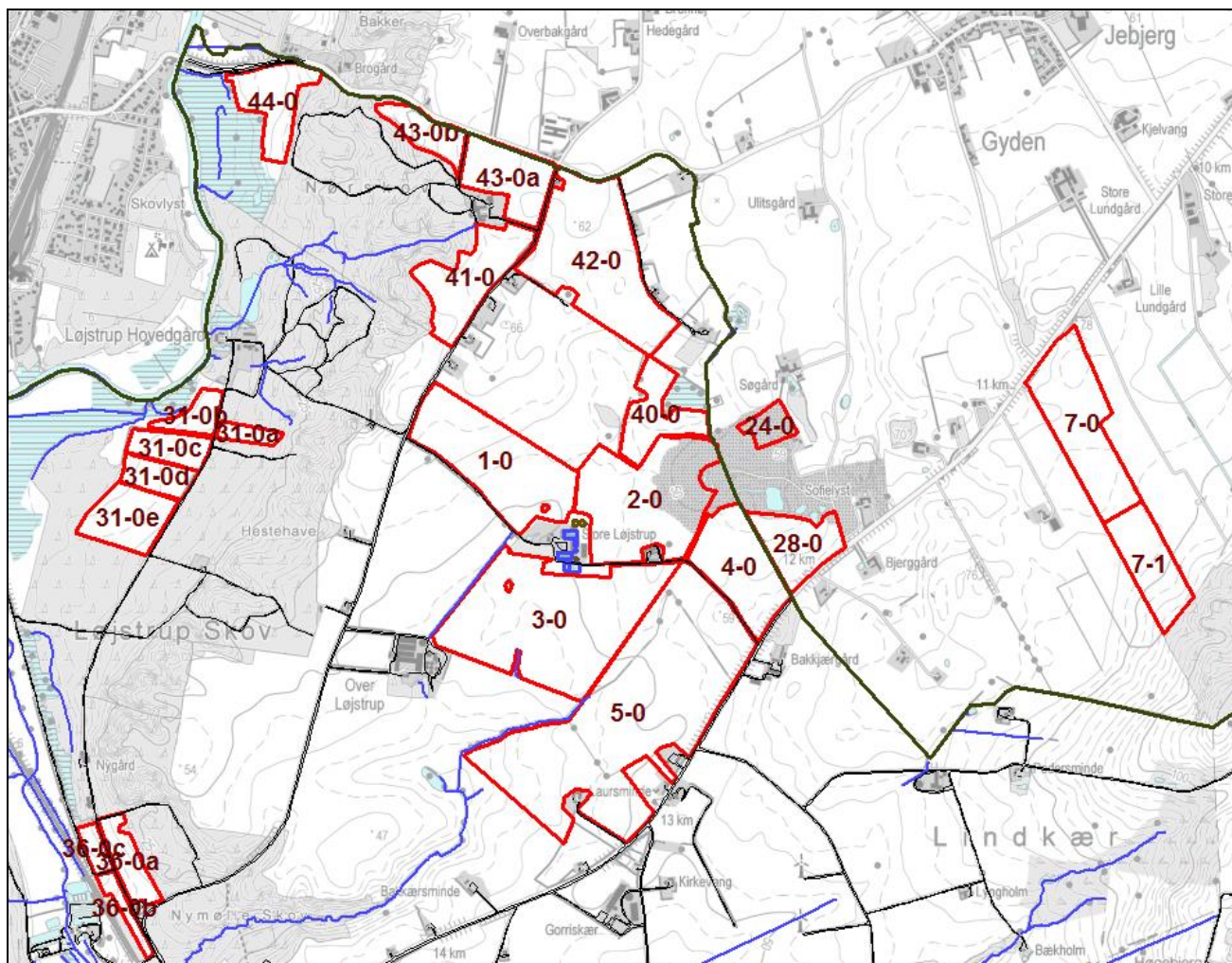
Bilag 3: Placering af anlægget

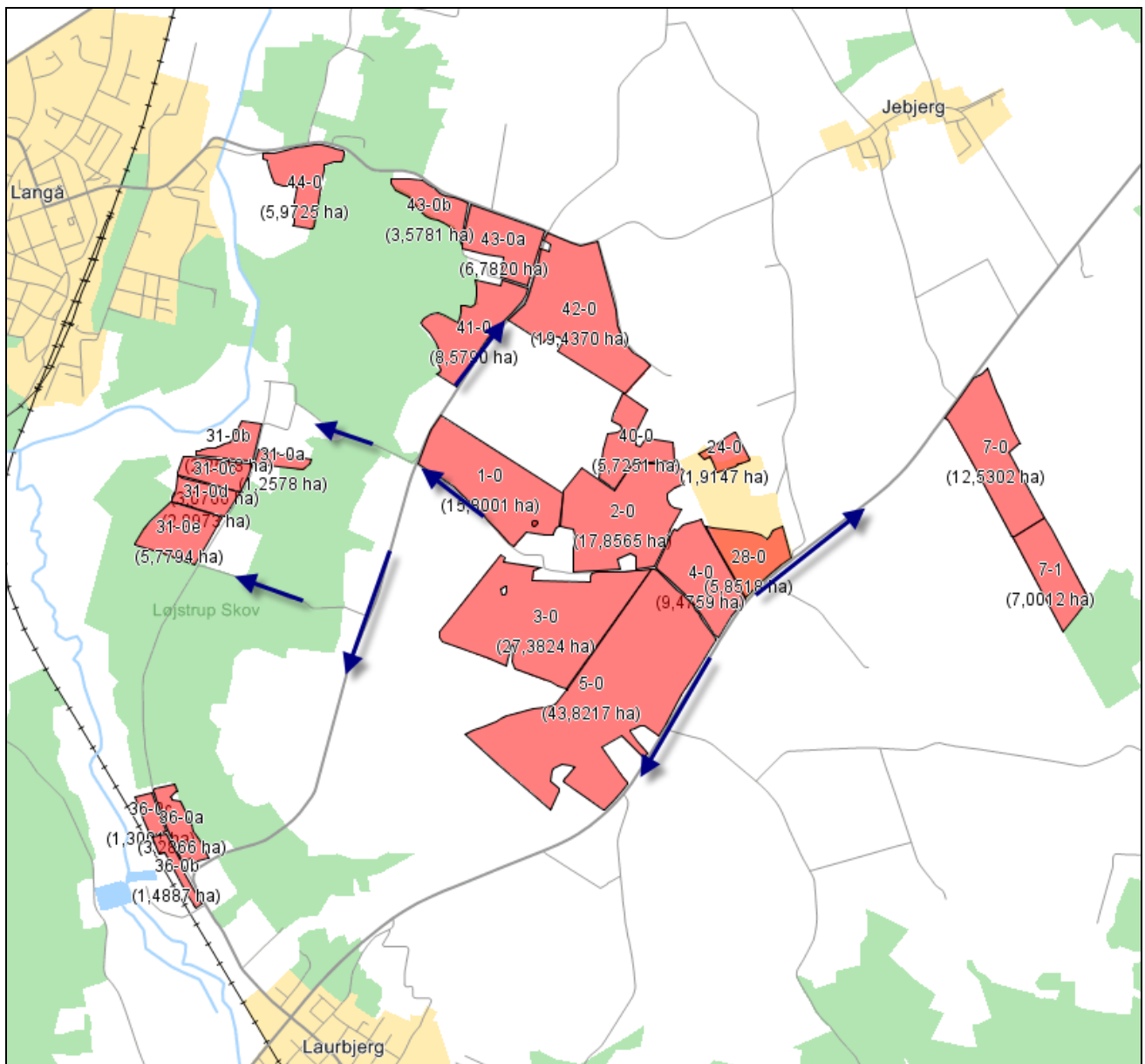
Bilag 4: Situationsplan

Bilag 5: Placering af udbringningsarealer

Bilag 6: Kort over transportveje for gylle

Bilag 7: Ansøgers BAT- redegørelse

Bedst tilgængelig teknik (bat)

Energibesparende foranstaltninger

Anvendt BAT

Der anvendes lavenergi lysstofrør i staldanlægget, hvor det er muligt.

Udendørs vil der kun blive opsat belysning meget få steder, denne belysning er sensorstyret. Indendørs staldbelysning er tændt efter behov, normalt i tidsrummet 6-20. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal ift. energiforbruget. I varmelamper er der mindre watt end normalt og de bruges kun 1-2 dage, hvorefter varmeplader i gulvet overtager varmfunktionen for smågrise.

Der er etableret fugt-/temperaturstyret undertryksventilation som altid kun kører, med det minimale behov. Ventilationen er frekvensstyret på såvel eksisterende som ny ventilation, således at omdrejningerne nedsættes i stedet for at åbne spjæld – dette nedsætter energiforbruget, når anlægget kører med mindre end max. ventilation. Ventilatorer og rør rengøres ved holdskift, dette sikrer, at der ikke bruges unødigt meget energi pga. modstand fra støv og skidt.

Det er valgt at genindvinde varme fra gyllen. Denne varme bruges til opvarmning af beboelse og stalde.

Fravalgt BAT

Der er ikke valgt naturlig ventilation, som ikke forbruger energi. Løsningen er fravalgt, da det ikke passer sammen med det valgte staldsystem samt forøget risiko for sygdomme i besætningen.

Vandbesparende foranstaltninger

Anvendt BAT

Vandbesparelser opnås ved, at der er placeret drikkekopper med niveaufølere, så der ikke opstår spild.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved efter hvert hold, at i blødsætte staldene og derefter vask med koldt vand i højtryksrensere. Dette er den mest vandbesparende metode.

For at minimere unødigt spild tjekkes ventiler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil være en visuel kontrol daglig, samt ved holdskifte, hvilket er muligt da alle rør er synlige. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Fravalgt BAT

-

Management / egenkontrol

Anvendt BAT

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Energiforbrug registreres løbende.

Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikre, at der ikke opstår ressourcespild. Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af grisene de varmeste måneder af året (nedsætter ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation). Overbrusning bruges ved optræk til tilsmudsning i en sti (nedsætter ammoniakfordampning).

Der foretages daglige tjek og vedligeholdelse af anlægget.

Ventilations-/strømsvigtalarmer afprøves minimum månedligt.

Alt foder fremstilles af gode og sunde råvarer. Foderet får en fysisk form og et indhold af næringsstoffer, der dækker dyrenes behov. Lagring foregår, så foderkvaliteten bevares, og der ikke sker tab til omgivelserne.

Ved dyrkning og indkøb af fodermidler sikres det, at foderet er fri for sundhedsskadelige mængder af uønskede stoffer, der kan påvirke dyrenes velfærd negativt eller overføres til slutproduktet.

Stalde, siloer og udenomsarealer renholdes for at sikre hygiejniske forhold.

Døde grise bortskaffes 1 gange ugentligt.

Affald bortskaffes ugentligt vha. industri renovation eller til kommunal modtagestation.

Sygdomme vil blive forebygget af hensyn til dyrenes trivsel samt for at begrænse forbruget af medicin. Staldene er indrettet, så de fremmer en god hygiejne og giver mindst mulig belastning for dyrene. Der er sektioneret for at nedbringe risikoen for overførsel af smitte mellem dyrene.

Der indrettes særlige stier til håndtering af syge dyr. Der vil blive fokuseret på det enkelte dyr og udarbejdet manualer, således at der træffes de rigtige beslutninger, når et dyr bliver syg eller ikke trives i flokken.

Medarbejderne orienteres om miljøkravene til bedriften og er ligeledes orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt, eller når vigtige telefonnumre ændres.

Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Fravalgt BAT

Intet.

Foder

Anvendt BAT

Foderet optimeres efter grisenes næringsstofbehov for at undgå overforsyning, der vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres – og dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem avlsarbejde (bedre genetik for grisene og bedre fordøjelighed af foderet), og dels ved at syntetiske aminosyrer tilsættes i stedet for råvarer med højt proteinindhold, hvorved proteinindholdet generelt sænkes.

Foder, tilvækst, dyr ind og dyr ud af ejendommen styres vha. Agrosoft-programmet, som ajourføres via PDA-registreringer i stalden dagligt. Bl.a. således, at der kun bruges nøjagtig den mængde foder og de mineraler, dyrene har brug for. Og således, at der ikke sker overforsyning med foder, som vil ende i gyllen som uudnyttede næringsstoffer.

Ejendommen dyrker hovedparten af det korn, der bruges til foder. Foderet blandes med indkøbt sojaskrå, fiskmel, fedt og mineralforblanding. Der foretages analyse af kornet, når der er høstet, ligesom der er lavet analyser af de indkøbte fodermidler, der skal blandes i kornet. Analyserne foretages for at sikre optimal fodring og ensartethed. Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent.

Der anvendes fasefodring til søer, smågrisene og polte, som tildeler den enkelte dyregruppe/vægtklasse den nødvendige andel protein og fosfor.

Foderanlægget vil blive eftersat og justeret jævnligt, og vil en gang om året blive eftersat af en servicetekniker.

Fravalgt BAT

Der ønskes ikke krav til bestemte mængder af benzoesyre, råprotein og fytase i foderet.

Staldindretning

Anvendt BAT

Angående BAT er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der følgende staldsystem er BAT:

- Et fuldspaltegulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle.

- Et delvis spaltegulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem.
- Et delvis spaltegulv med centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Dansk Svineproduktion påpeger at de to sidste systemer ikke er etableret herhjemme.

Derudover findes der 3 BAT-byggeblade:

- delvis spaltegulv med 1/3 spaltegulv
- delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- luftvasker med syre, rensning af 60 pct. af afgangsluft.

NB. Byggebladene er ikke opdateret.

Drænet gulv og spalter, som staldene er etableret med har en lavere ammoniakfordampning end fuldspaltegulv. Det forudsætter, at der opretholdes en god stihygiejne i staldene, da tilsmudsede overfalder giver en høj ammoniakfordampning og lugtemission fra stalden.

Udover BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne tilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Der foretages overbrusning af spalteareal til markering af søle- og gødeområde i smågrisestald, poltestald og drægtighedsstald. Overbrusningsanlægget anvendes ved iblødsætning af stalde ved rengøring i staldene.

På baggrund heraf, må vi antage, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte ind til videre.

Fravalgt BAT

Der er valgt ikke at etablere luftrensere og forsuringsanlæg, da der etableres gyllekøling i de nye stalde og i eksisterende smågrisestald og sostalde på nær den eksisterende løbestald. Lugtrensning etableres ikke da det ikke umiddelbart er nødvendigt i forhold til naboer. Etablering af forsuringsanlæg er ikke muligt, da der leveres gylle til biogasanlæg. Etablering og drift af sådanne systemer vurderes at være unødigt omkostningsfuldt.

Opbevaringsteknik

Anvendt BAT

Der anvendes overdækkede beton-gyllebeholdere til opbevaring af rågylle. Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne. Der er ingen ventiler i beholderne.

Der er etableret fast overdækning på gyllebeholdere, så nabogener undgås, ammoniakfordampningen stort set fjernes og det undgås at køre regnvand ud ved gylleudbringningen.

Eftersom der på ejendommen er tale om:

- Stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld men alt gyllen overpumpes via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- Beholderne er overdækket

Der vil være fast overdækning på gyllebeholderne, så ammoniakfordampningen herfra vil være minimal.

Beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv svineproduktion (BREF).

Fravalgt BAT

Intet.

Bilag 8: Ansøgers beredskabsplan

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indledning til og formål med beredskabsplanen.....	2
2	Selve beredskabsplanen	3
2.1	Kortmateriale.....	3
2.2	Telefonnumre	4
2.3	Brand- og evakueringsinstruks	5
2.4	Instruks ved overløb af gylle.....	6
2.5	Instruks ved kemikalie- eller oliespild	7
2.6	Stophaner og hovedafbrydere.....	7
2.7	Instruks ved strømsvigt	8
2.8	transport af bekæmpelsesmidler	8
2.9	Bilag A. "Kort over ejendommen"	8

Ved store uheld ring altid 1-1-2!

Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne.

Er du i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

1

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

1 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm.

Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i servicebygningen. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret.

Beredskabsplanen er udarbejdet af Nature Consult ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

2

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

2 SELVE BEREDSKABSPLANEN

2.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v.
- Placering af døde dyr til destruktions

3

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

2.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Nærmeste telefon står i stalden	86 46 46 70
Ejers telefon	86 44 01 09/ 28 70 50 81
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag eller nat	89 64 10 10
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 11 31 31
Tandlægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	40 51 51 62
Landbocenteret kontaktes på telefon dag eller nat	87 28 22 00
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	40 27 25 99
Foderstofforretning kontaktes på telefon dag eller nat	33 68 60 00 / 86 48 80 22
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	86 46 12 03
Smeden kontaktes på telefon dag eller nat	86 44 33 44
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	86 44 33 44

4

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

2.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. 86 44 01 09 / 28 70 50 81

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Brandslukker i løbe / kontrol staldens nordøstlige hjørne.
 - Overbrusningsanlæggene i staldende

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

2.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. 86 44 01 09 / 28 70 50 81
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 89 64 10 10

Gyllebeholdere nord for ejendommen:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gyllen løber mod vest. Området hvorpå gyllebeholderne er placeret er forholdsvis fladt så evt. overløb samles i umiddelbar nærhed af gyllebeholderne.
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe.
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Traktor og gummiged i foderlade
 - Bigballe i foderlade.

6

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

2.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. 86 44 01 09 / 28 70 50 81
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 89 64 10 10
- Forsøg opdæmning.
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er det f.eks. olie der er løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vejgrøften med en bigballe.
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Traktor og gummiged i foderlade
 - Bigballe i foderlade

2.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder i det sydøstlige hjørne i den gamle løbe / kontrol stald.
- Hovedafbryder til elektricitet sidder i foderladen på den sydvendte væg.
- El-tavle sidder i foderladen på den sydvendte væg.
- Nye amperesikringer opbevares ved eltavlen.

7

BEREDSKABSPLAN FOR KRISTIAN CHRISTIANSEN, ST. LØJSTRUP

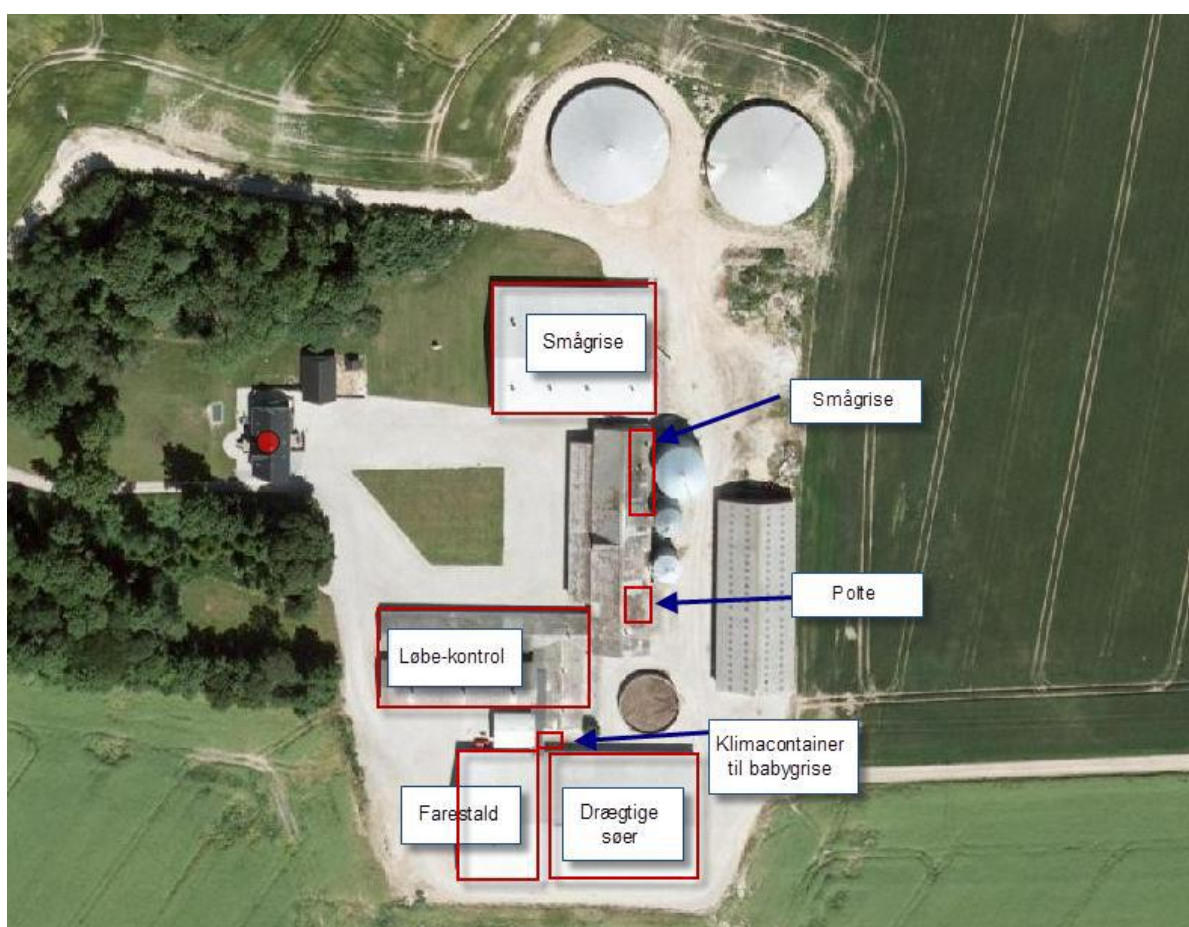
2.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

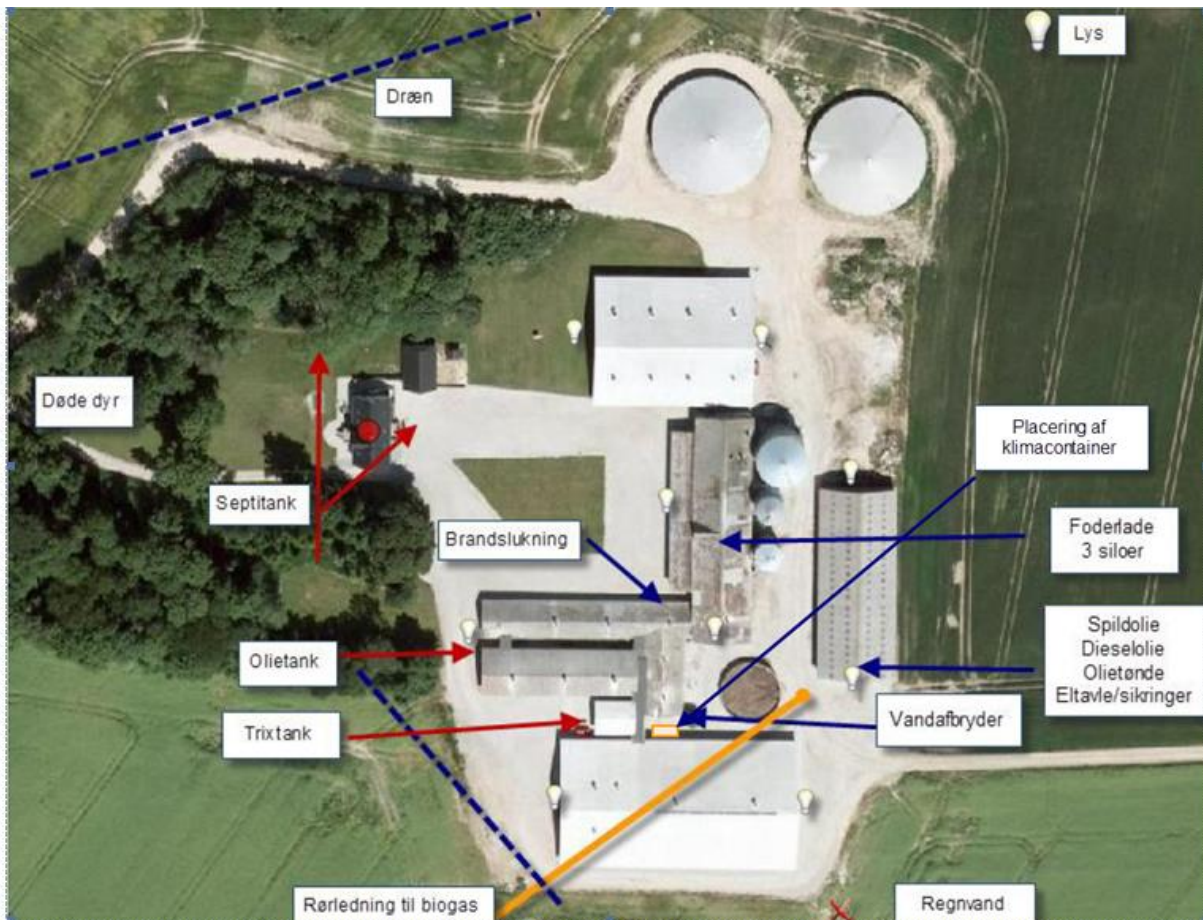
- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvende nødstrøms generatoren. og forhør om varigheden af udfaldet.
- Telefon nr. 86 46 12 03 (elektriker)

2.8 TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Den lokale maskinstation sørger for transport af bekæmpelsesmidler. På ejendommen findes der ingen bekæmpelsesmidler.

2.9 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

Bilag 9: § 21 høringsvar fra Randers Kommune

09.17.22-P19-21-12

Favrskov Kommune
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Miljø og Teknik -
landbrug
Laksetorvet
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1745
Telefax +45 8915 1660

Peter.Kruse@randers.dk
www.randers.dk

14. januar 2013

Høringsvar vedrørende tilladelse til udvidelse af husdyrbruget Løjstrupvej
22, 8870 Langå

Randers Kommune har den 14. december 2012 modtaget en anmodning om en udtalelse vedrørende udvidelse af svinebruget Løjstrupvej 22, 8870 Langå.

Randers Kommunes udtalelse omfatter en vurdering af, om der er særlige forhold ud over det generelle beskyttelsesniveau i Husdyrgodkendelsesloven, der taler for, at der skal fastsættes vilkår til beskyttelse af natur og miljø eller eventuelt meddeles afslag. Herudover omfatter udtalelsen eventuelle andre forhold af betydning for Favrskov Kommunes sagsbehandling.

Svinebrugets anlæg og hovedparten af udbringningsarealerne ligger i Favrskov Kommune, men nær grænsen til Randers Kommune. Afstanden fra anlægget til kommunegrænsen er ca. 600 m. En mindre del af udbringningsarealet (ca. 27 ha) ligger i Randers Kommune.

Terrestrisk natur

- Der udbringes hovedsagelig svinegylle, samt lidt dybstrøelse. Gødningstrykket er 1,4 DE/ha.
- Ammoniakemissionen fra stald og lager øges fra ca. 2.542 kg N/år til ca. 3.383 kg N/år
- Afstanden fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste kategori 1 natur (5150 Bøg på kalk i Bjerre Skov) er ca. 2,7 km. Afstanden til nærmeste kategori 2 natur (overdrev I578-02-ov) er ca. 2,2 km, mens afstanden til nærmeste kategori 3 natur (mose, I589-05-mo) er ca. 525 m.
- Afstanden fra udbringningsarealer (mark 7-0 og 7-1) til nærmeste kvælstoffølsomme naturområde i Randers Kommune er ca. 0 m.
- Afstanden fra husdyrbruget (anlæg og arealer) til nærmeste registrerede forekomst af Bilag IV-arter i Randers Kommune er ca. 1,4 km.
- Svinebrugets beliggenhed i forhold til naturarealer fremgår af **bilag 1**.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

For ansøgninger modtaget efter Husdyrgodkendelsesloven gælder, at totaldepositionen til kategori 1 natur (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder) højst må udgøre henholdsvis 0,7 kg N/ha/år (ingen kumulation med andre husdyrbrug), 0,4 kg N/ha/år (kumulation med ét andet husdyrbrug), 0,2 kg N/ha/år (kumulation med flere husdyrbrug). Nærmeste kategori 1 natur er beliggende ca. 2,7 km fra anlægget i Randers Kommune og Randers Kommune vurderer, at den store afstand fra anlægget til overdrevet udelukker at totaldepositionen kan overskride afskærringskriterierne. (Se vurderingen af kategori 3 natur herunder). Til vurderingen kan det oplyses, at der ikke vurderes at være husdyrbrug i Randers Kommune som indgår i kumulationsmodellen for kategori 1 natur.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger desuden, at totaldepositionen til kategori 2 natur (Højmoser, lobeliesøer, heder (> 10 ha) og overdrev (> 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) højst må udgøre 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2 natur er beliggende i Randers Kommune i en afstand af ca. 2,2 km fra anlægget. Randers Kommune vurderer, at den store afstand fra anlægget til overdrevet udelukker at totaldepositionen kan overskride afskærringskriterierne. (Se vurderingen af kategori 3 natur herunder).

Endelig gælder, at merdepositionen til kategori 3 natur (heder (< 10 ha), moser, overdrev (<2,5 ha) og ammoniakfølsom skov) højst må være 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 3 natur er beliggende i Randers Kommune i en afstand af ca. 525 m fra anlægget. Af ansøgningskemaet fremgår det, at merdepositionen til naturområdet er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og at totaldepositionen højst er 0,3 kg N/ha/år.

Baggrunden for ovennævnte afskærringskriterier er, at de som altovervejende hovedregel er vurderet tilstrækkelige til at undgå en væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak – uanset om naturområdets tålegrense allerede måtte være overskredet.

Påvirkning af naturområder fra udbringningsarealer

Husdyrgodkendelsesloven fastsætter ingen generelle beskyttelsesniveauer for terrestrisk natur i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Ifølge bekendtgørelsen om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder m.m. skal der ved udbringning af flydende husdyrgødning på marker med sort jord og græs, anvendes nedfælder eller en tilsvarende, af Miljøstyrelsen godkendt, udbringningsteknologi.

Ifølge den elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug vil der ved udbringning af flydende husdyrgødning normalt ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha/år bortset fra de nærmeste 20-30 meter fra udbringningsarealet. Randers Kommune vurderer, at en væsentlig påvirkning af naturarealer med kvælstof fra udbringning af husdyrgødning normalt betinger, at der enten er tale om meget kvælstoffølsomme naturtyper hvor udbringningsarealerne ligger mindre end 20 m fra naturarealet eller at der er direkte hydraulisk forbindelse (terrænhældning/grøftning/drænforbindelse) mellem udbringningsareal og naturareal. Som det fremgår af tabel 1, vurderes depositionen af ammoniak at være under 1 kg N/ha/år og der vurderes ikke at være risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra markerne. Randers Kommune vurderer herefter, at de generelle regler er

tilstrækkelige til at beskytte naturområderne mod en væsentlig påvirkning ved udbringning af husdyrgødning.

Mark nr.	Mark (ha)	Naturområde	Afstand (m)	Deposition (kg N/ha/år)	Terrænhældning	Drænforbindelse
7-0, 7-1	19,5	I578-02-ov	0	Ca. 0,7	> 12° (fra overdrev mod mark)	Nej

Tabel 1: Påvirkninger fra udbringningsarealer der ligger under 20 m fra naturområder. Depositionen er estimeret ud fra figur 3 i bilag 10 til Bufferzonerapporten.

Bilag IV-arter

Randers Kommune har desuden foretaget en vurdering af, om staldanlægget eller udbringningsarealerne kan påvirke arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

I 2009 gennemførte Randers Kommune en paddeundersøgelse, hvor vandhuller med potentiale som levested, yngle- eller rasteområde for padde blev undersøgt. Nærmeste vandhul med forekomst af Bilag IV-arter ligger i en afstand af mere end 1.400 m fra husdyrbruget anlæg og 640 m fra udbringningsarealer. I den afstand vurderes der ikke at være en merdeposition af ammoniak.

Endvidere formodes Bilag IV-arten odder at forekomme i Lopbæk, som ligger ca. 500 m fra nærmeste udbringningsarealer. Odderens levebetingelser vurderes imidlertid ikke at være særlig påvirket af næringsstoffer. Randers Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være en væsentlig miljøpåvirkning af arten.

Grundvand

- Forhold angående overfladevand fremgår af **bilag 2**.
- Udbringningsarealerne i Randers Kommune ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, jf. Vandplan 2010-2015.
- Udbringningsarealerne er ikke omfattet af indsatsplanlagte områder.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

For udbringningsarealer, der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder (hvor der ikke er foretaget zonerings eller udarbejdet indsatsplan) og hvor udvaskningen i nuværende drift overskrider 50 mg nitrat/liter gælder, at udvaskningen ikke må øges i ansøgt drift. Udvidelsen medfører ikke ændringer i den mængde husdyrgødning der udbringes på egne arealer, idet husdyrgødning fra udvidelsen afsættes til aftalearealer. I ansøgningen er der beregnet en udvaskning på henholdsvis 57 og 61 mg nitrat pr. liter i nuværende og i ansøgt drift. Dermed er Husdyrgodkendelseslovens afsæringskriterium opfyldt. Randers Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af grundvand til drikkevandformål.

Overfladevand

- Ingen af udbringningsarealerne ligger i oplande til søer i Randers Kommune.
- Alle udbringningsarealerne afvander via Gudenå til Randers Fjord.
- Samtlige udbringningsarealer ligger udenfor nitratklasser
- Forhold angående overfladevand fremgår af **bilag 3**.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da ingen af udbringningsarealerne ligger i søoplande, vurderes der ikke at ske en væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand på lokalt niveau.

Udbringningsarealerne afvander til Gudenå, der udmunder i Randers Fjord. Målsætningen for Randers Fjord er opnåelse af en god økologisk tilstand (Vandplan 2010-15). Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF- fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Randers Kommune overlader vurderingen i forhold til Habitatdirektivet til Favrskov Kommune (godkendelseskommunen), da kun en lille del af husdyrbrugets arealer ligger i Randers Kommune.

Til brug for habitatvurderingen kan oplyses, at udbringningsarealet i Randers Kommune ikke vurderes at omfatte særlige risikoarealer med hensyn til overfladisk afstrømning, da der på arealerne ikke forekommer væsentlige terrænhældninger mod vandløb. Desuden kan det oplyses, at markerne 7-0 og 7-1 er dræned (jf. oplysninger fra Hedeselskabet) og dermed omfattet af P-klasse 3, hvilket bør tilrettes i ansøgningen.

Habitatdirektivets bilag IV-arter

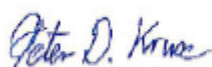
Randers Kommune har ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter i tilknytning til overfladevand i umiddelbar nærhed af udbringningsarealet (vandhuller o.lign.). Samtidig vurderes det ikke sandsynligt, at disse arter har levesteder, yngle- eller rasteområder i næromgivelserne. Randers Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være en væsentlig miljøpåvirkning fra udbringningsarealerne på arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering

Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at der for svinebruget Løjstrupvej 22, 8870 Langå ikke er grundlag for udarbejdelse af yderligere vilkår som følge af natur- og miljøforhold i Randers Kommune.

09.17.22-P19-21-12

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Peter D. Kruse". The signature is written in a cursive style with a large initial 'P'.

Peter Dalgas Kruse
Biolog

Bilag 10 Naturvurdering – skema: 40724

Løjstrupvej 22, Version 3
Gennemgang foretaget af: CMON

Anlæg + udbringningsarealer

GIS tema	Checked (sæt +)	Bemærkninger
Fredede områder	+	
Beskyttede sten og –jorddiger	+	Ved 42-0, 41-0, 44-0 – forsvundet ved 2-0, 5-0 og 36-0a (er indberettet til Kulturarvstyrelsen)
Fredede fortidsminder	+	
Kommuneplanstema – økologisk forbindelseslinjer	+	
Kommuneplanstema – potentiel naturområde	+	
Beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzone (§ 7)	+	
Ansøger arealer	+	
Ansøger opbevaringslagre	+	
Ansøger staldafsnit	+	
Ansøgninger arealer	+	
Ansøgninger opbevaringslagre	+	
Ansøgninger Staldafsnit	+	
Terrænhældning større end 12 grader	+	
Terrænhældning 6-12 grader	+	
EF-habitatområder	+	Nærmeste = Bjerre skov beliggende 2,7 km øst for anlægget
Atmosfærisk N-deposition 2009	+	15,14
Fredskov	+	
Målsatte naturtyper – Århus Amt (udfyld i tabel)	+	
Besigtigelse	+	
Naturvilkår – landbrugsudtalelser	+	
15 års genopdyrkningsret	+	
Beskyttede naturtyper (udfyld i tabel)	+	
Besøgte P3 områder (udfyld i tabel)	+	
Ikke besøgte P3 områder (udfyld i tabel)	+	
Data opsamling 2008	+	
Smådyrsrapporten 2009	+	
Sjældne dyr og plantearter – borgerindberetning	+	
Padderapport 2009, 2010 og 2011	+	
Målsatte vandløb	+	
Vandløb med 2 meter bræmmer	+	
Dyreenheder 2007		
Dyreenheder 2009		
Ammoniakfølsomme skove		Ikke checket eftersom behandlet efter gml. bekendtgørelse
Mulig natur	+	
Stedfæstelser		

Lokaliteter, udbringingsarealer

	Udbringingsareal nr.	Favrskov Kommune nummer	Besigtigelsesnummer, amtet	Naturtype	Besigtigelsesdato	Målsætning	Til-stand	Arter	Bemærkninger
1	44-0	2544	L589-01-mo	mose	31/5-11	B	Moderat	Kær padderok Skov kogleaks Vandpileurt Topstar Kær star Næb star Kær svovlrod	
2	41-0	1889		vandhul	-	B			
3	40-0	1879	L589-05-mo	mose	6/5-11	B	Moderat	Blåtop Vandpileurt Alm. star Lyngsnerre Tormentil Kær tidsel	
4	40-0			vandløb					Med 2 m bræmmer, ikke hældning > 6 grader
5	1-0	1876		vandhul	14/6-11	B			Udpræget moseveg.
6	1-0	1878		vandhul	14/6-11	B			Udpræget moseveg.
7	3-0	1874		vandhul	17/7-12	B			
8	31-0b	11	L589-05-en	eng	28/7-05	B	Moderat (alm. arter og tørt)	Fliget brøndsel Vand mynte Kær galtetand Kær dueurt Sværtævæld Høj + manna sødgræs	
9	5-0			vandløb					Nymindeskov Bæk. Målsat: god økol. Tilstand, faunaklasse 5. 2 m bræmmer. Hældning < 6 grader. Her vigtigt at der altid er 10 m randzone

Lokaliteter, anlæg

	Afstand fra anlæg	Favrskov Kommune nummer	Besigtigelsesnummer, amtet	Naturtype	Besigtigelsesdato	Målsætning	Tilstand	Arter	Bemærkninger
1	Ca. 250 SV	1874		Vandhul	17/7-12	B			
2	Ca. 100 NV	1876		Vandhul	14/6-11	B			
3	Ca. 600 NV	1878		Vandhul	14/6-11	B			
4	550 NØ	1879		Mose	6/5-11	B	Moderat		Foretaget NH3 beregning. Se i øvrigt beskrivelse under udbringningsarealer
6	860 SV	1949 + 2642		Mose + eng	6/5-11		Dårlig	Rørgræs Manna sødgræs Pil sp.	Foretaget NH3 beregning.

Andet:

Vandhul 1876 beliggende < 100 meter fra gyllebeholder, dermed skal have alarmsystem iht. bekendtgørelse nr. 100 af 9/2 2011